

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897-1932.

1935 Szorda, 1935. október 2.
218. szám.

Békét ajánlott Ausztriának Hitler vezérkancellár

— Megszünteti Ausztriában a nemzeti-szociálista propagandát —
De kéri, hogy kapjanak helyet a kormányban a nemzeti-szociálista
érzelmű politikusok. Béke készül Németország és Belgium között is
**Gömbös Gyula magyar miniszterelnök Berlinből
Budapestre érkezett**

Berlinből jelentik: A berlini magyar követség tagjai tegnap tisztelegtek Gömbös Gyula magyar miniszterelnöknek kormányralépésének harmadik évfordulója alkalmából. Délután Gömbös kíséretével motorcsónak-kirándulásra indult, később újból tárgyalt Schachttal. A Reuter értesülése szerint Gömbös Schachttal a két ország közötti kereskedelmi szerződésről, a befagyott hitelekéről és más pénzügyi kérdésekről tanácskozott. Ugyancsak tegnap fogadta kihallgatásán Gömbös az Adlon-szállóban lévő lakásán Tauszig osztrák követet és utána Attolica olasz nagykövetet.

Gömbös Gyula, a magyar kormány elnöke, egyébként ma délután 1 óra 15 perckor repülőgépen visszaindult Budapestre. A magyar miniszterelnök bucsuztatására megjelent a tempelhofi repülőtéren a német birodalmi külügyminiszter megbízásából Lorenz követségi tanácsos, továbbá Konrad őrnagy, a porosz miniszterelnök szárnysegéde és a magyar követség személyzetének több tagja. Göring miniszterelnök megbízásából Gömbös Gyulát Grishach személyi tanácsos kísérte el Budapestre. Mielőtt a repülőgép felemelkedett volna, a diszórásig tisztelegte a magyar vendég és kísérete előtt.

Gömbös Gyula fogadtatás a Budapestén

Budapestről jelentik: Gömbös Gyula délután 4 óra 30 perckor érkezett a német kormány repülőgépén a budapesti mátyásföldi repülőterre. Fogadtatására megjelent Kánya Kálmán külügyminiszter, Fabinyi pénzügyminiszter, Darányi földművelésügyi és Winckler István dr. kereskedelemügyi miniszter, Antal István dr. sajtófőnök, továbbá Mackensen német követ és követségének személyzete. A magyar kormányelnök feltünő jókedvvel szállott ki a repülőgépből. Kiderült, hogy másfél órán keresztül maga vezette a gépet Csehszlovákia felett. Rendkívül szívélyesen beszélgetett el Mackensen követtel, akinek családja üdvözlését hozta. Azután Kánya Kálmánnal tanácskozott és amikor az újságírók nyilatkozatot kértek tőle, kijelentette, hogy a füle annyira zug, hogy nem hallja, mit kérdeznek tőle.

Párisból jelentik: Gömbös Gyula magyar miniszterelnök berlini látogatása még mindig élénken foglalkoztatja a francia közvéleményt

és a francia külpolitika irányítását végző hivatalos köröket. Bár a magyar kormányfőnek a Havas-ügynökség berlini munkatársa előtt tett kijelentései csillapítón hatottak a berlini látogatás nyomán keletkezett idegfeszültségre,

illetékes francia körök még mindig nagy jelentőséget tulajdonítanak Gömbös politikai vadász-kirándulásának.

A francia hivatalos körök tartózkodása mögött érezhető az az éber figyelem, amellyel Közép-

Németország nagyarányú diplomáciai tevékenysége

A Havas-ügynökség varsói tudósítója írja: Ribbentroppnak küszöbön álló és Gömbös berlini útja után bekövetkező varsói látogatása az összes lengyel politikai körökben élénk érdeklődést kelt. Hivatalos körökben iróniával utasítják vissza azokat a feltevéseket,

RIBBENTROPP

amelyek ezzel a látogatással kapcsolatban egyes külföldi lapokban napvilágot láttak. Tekintettel arra, hogy Prága és Varsó között a sziléziai lengyel kisebbség miatt feszültség van, Ribbentropp látogatásának politikai jellege van, mégis senki sem akarja Varsóban ezt a politikai jelleget kiélezni.

Londonban úgy látják, hogy Németország, amely eddig teljesen háttérben figyelte az an-

európa politikai eseményeit kísérik. A Quai d'Orsay-hoz közelálló körök hangsúlyozzák, hogy lehetetlenség, miszerint Franciaországot így „felszarvazzák” és azt a tényt, hogy Franciaország száz százalékosan megbizik és megbizhatik szövetségeseiben. Ennek ellenére mint állandó téma felszínén marad

a német-magyar-lengyel hatalmi csoport kialakulásának lehetősége és ez a lehetőség ugyyszólván a levegőben lóg.

Német-lengyel-magyar front

A Temps vezetőhelyen foglalkozik Gömbös berlini útjának ügyével és hatalmas politikai jelentőséget tulajdonít a politikai sakkharzúnak. Megállapítja a lap, hogy „legjobb akaratral sem tétélezhető fel, hogy a magyar kormányfő berlini látogatásának ne lett volna politikai jelentősége”. Csehszlovákia ellenségeinek összefogása egyre szorosabb lesz. A mostani körülmények között — írja a Temps — Gömbös lépését nagystílusú diplomáciai offenzívával kell kapcsolatba hozni. Kétségtelen, hogy a német-lengyel-magyar front most van kialakulóban és Berlin, Varsó és Budapest minden alkalmat megragad a kisantant sakkharzartására és ha lehet, felbomlasztására. Más kérdés — hangsúlyozza a lap — hogy ezek a törekvések érvényesülhetnek-e?

gol-olasz ellentétek fejleményeit, most olyan nagyarányú diplomáciai tevékenységbe kezdett, amely beláthatatlan következményekkel járhat.

Londoni politikai körök értesülése szerint Ribbentropp rendkívüli nagykövet a belga külügyminiszterrel Belgium és Németország teljes kibéküléséről tárgyalt. A német kormány ugyanis azt kívánja, hogy a békeszerződések által elszakított Eupen és Malmédiben tartsanak népszavazást és ezenkívül Belgium adja vissza a német gyarmatokat, amelyek jelenleg belga igazgatás alatt állanak. Németország mindezekkel szemben messzemenő gazdasági előnyöket hajlandó nyújtani Belgiumnak és garanciát vállal függetlenségéért.

Hitler kívánságai

Itt említjük meg, hogy a Daily Express jó forráshól arról értesül, hogy Hitler német birodalmi vezér Ausztriának rendkívül előzékeny és bekülekény javaslatokat fog tenni Pápen. Németország bécsi követe ebben a tárgyban 6-8 pontból álló tervezetet dolgozott ki, amelyet már napokkal ezelőtt Schuschnigg osztrák kancellár elé terjesztett. Hitler birodalmi vezér mindezen felül ígéretet tett illetékesek előtt arra nézve is, hogy legközelebb törölni fogja az Ausztriába utazó németországi állampolgárok 1000 márkás utazási illetékét, beszűnteti az Ausztria területén folyó nemzeti szociálista propagandát és bizonyos keretek között hajlandó olismerni Ausztria függetlenségét is. Ellenszolgáltatásképpen Németország csupán azt kívánja, hogy a nemzeti szociálisták kapjanak helyet a hazafias front vezetésében, valamint a kormányban is ahol az alkancellári állást is egy nemzeti szociálista érzelmi politikussal töltsék be.

Angol-olasz háború esetén a francia flotta támogatja az angol tengeri haderőt

Új behívások Olaszországban — Utrakészen az abessziniai olasz követség —
A háború kitörését október öt és tizedike között várják

Amint előre várni lehetett, az abesszin hadsereg mozgósításáról elterjedt hír Olaszországban további katonai intézkedéseket váltott ki. A négus mozgósítási parancsát illetékes körökben támadó lépésnek tekintik. A négus ab-

ban reménykedik, — írja a Tribuna, — hogy lépéséhez megnyeri a Népszövetség támogatását. Olaszországnak mindennemű dacára, a lap szerint, kötelessége megoldani a fél évszázad óta tartó viszályt.

A négus mozgósítási parancsára Olaszország azzal válaszolt, hogy a kormány rendelté- leg behívta az 1907. évi korosztály lovastisztjeit és közlegényeit az 1901. évi korosztály gépkocsivezetőit, továbbá az 1910. és 1912. évi korosztályok gépkocsivezetőinek egy részét, végül az 1912. évi korosztályba tartozó közkatonákat, akik annak idején csak három hónapos szolgálatot teljesítettek.

Máltából kiutasított olasz állampolgárok

Sauerwein a Paris Soir című lapban cikket írt, amely szerint a jelenlegi viszonyokból kivezető út egyedül olyan formában lehetséges, hogy elfogadják azt a javaslatot, amely szerint Olaszország teljes felügyeleti jogot kap az abesszin határvidék felett. Abesszinia felségjogai minden tekintetben érintetlenül maradnak, ezenkívül Anglia és Olaszország pénzügyi és gazdasági tanácsadókat adhatnak a négus mellé. Az abesszin kormány egyébként hivatalosan cáfolja azokat a híreket, mintha az olasz csapatok hadműveleteiket megindították volna az abesszin határ mentén.

A Reuter-ügynökség jelenti Máltából: A hatóságok intézkedésére Máltából négy olasz polgárt kiutasítottak. A jelenleg Olaszországban tartózkodó ötödik polgár számára pedig lehetetlenné tették a visszatérést. A kiutasítottak: Fusco, a máltai fascista párt titkára, aki a Banca Roma fiókjánál vezető állást foglal el és aki egy máltai nőt vett feleségül, továbbá Cavalliere Botti ismert zeneszerző. Ezenkívül még két kereskedőt távollítottak el Máltából, Commandore Maccone ismert nagykereskedő pedig, aki jelenleg Rómában tartózkodik többé nem térhet vissza Malta szigetére. A Reuter szerint a máltai kiutasítások igen enyhe intézkedéseknek tekinthetők, mert a

kiutasítottakat súlyos fegyházbüntetéssel kellett volna sújtani. Valamennyien egy kémkedési ügybe vannak belekeverve és évek óta propagandát folytattak Olaszország mellett.

A londoni sajtó behatóan foglalkozik az angol kormánynak azzal a megkeresésével, amelyet a francia kormányhoz intézett. Az angol kormány ugyanis megkérdezte Párisból, hogy egy Földközi-tengeren támadt konfliktus alkalmával a francia flotta nyújtana-e segítséget az angol hajóhadnak. A Daily Telegraph szerint a francia kormány kedvezően fogadta az angol megkeresést.

A francia kormány vissza akarja állítani a háború előtt angol-francia flotta együttműködést,

de azt is akarja, hogy ez az együttműködés a Népszövetség hozzájárulásával történjen. A Morningpost jelenti, hogy a francia kormány hajlandó ígéretet tenni arról, hogy abban az esetben, ha az Olaszország elleni szankciók miatt háborúra kerülne sor Anglia és Olaszország között, a francia flotta támogatná az angol tengeri haderőt. Nemcsak francia hajóegységek csatlakoznának az angol hadihajókhoz, hanem Franciaország megengedné, hogy angol hajók francia kikötőket és francia flottabázisokat használjanak fel. A lap jól értesült

forrásból azt is megtudta, hogy Franciaország ezzel a támogatással szemben azt követeli, hogy terjesszék ki az együttműködést a szárazföldre is és Anglia kötelessége magát arra, hogy egy.

francia-olasz háború esetén szintén csapatokat küld Franciaország segítségére.

A Reuter római jelentése szerint az olasz hadügyminisztérium elfutározza, hogy Róma és Génna között árukkal felszerelt páncélos vonatot fog járattatni, abból a célból, hogy a vasúti vonalat minden esetleges tengeri és légi támadástól megvédelmezzék. Jellemző az Olaszországban uralkodó háborús hangulatra, hogy egy amerikai dicsőítő vállalkozó fiát, aki el-kiáltotta magát: „Éljen Abesszinia!” azonnal hatállyal kiutasították és még este átlépte az olasz-francia határt. Az intranszigeant Abessziniaba kiküldött munkatársa jelenti, hogy Ras Kass, a négus egyik legképzettebb tábornoka az északi határra utazott és átvette az ott állomásozó negyedmillió főből álló hadsereg vezetését. A tábornok felhatalmazást kapott a császártól, hogy saját belátása szerint cselekedjék.

Ras Kass két éves háborúra készül és ebből a célból óriási élelmiszer, valamint műszerkészletet halmozott fel.

Addis Abebából jelenti: Abesszin katonai körökben az a vélemény alakult ki, hogy az olasz hadvezetőséget nem befolyásolja az a körülmény, hogy Abesszinia belső vi- dékein még nem ért véget az esőzés.

Az olasz támadások megkezdésének időpontja, mindentől függetlenül október ötödike és tizedike közé esik.

Jóinformációinkról közismert körök szerint a négus tárgyalásokat folytat a jemeni kormány kiküldöttjeivel. A tárgyalások a két ország közötti szerződés megkötését célozzák. A hírt nem erősítették meg. Az addis abebai olasz követség készülődése még nem ért véget és az elutazás előkészítése folyamatban van.

A háború elkerülhetetlen

Londoni jelentés szerint hivatalos helyen hangsúlyozzák, hogy az olasz-etióp háború most már elkerülhetetlen és hogy a Népszövetség feladata ilyen körülmények között az el- lenségeskedés lehető megrövidítése. Anglia álláspontja, hogy a gazdasági büntető rendelkezéseknek csak akkor lesz értelmük, ha a Népszövetség alapokmányának valamely alá- író állama csatlakozik. Anglia egymagában nem vállalja az alapokmány megvédését.

Csak próba volt...

Írta: MARCEL BERGER

— Mi van Delaroche-ékkal? — kérdezte Josiane Moreuil férjétől a feketénél — legalább két hónapja semmit sem hallottam felőlük.

Antoine Moreuil pillanatig minden figyelmét cigarettájára meggyújtásának szentelte. Időt akart nyerni, azon gondolkodott, ez-e az alkalmas perc, hogy előhozakodjon régen felépített tervével. Hát igen, megkockáztatja...

— Hogyan, hát te nem is tudad!... persze, nem mondtam el... magam sem tudom, miért. Na- gyon szomorú dolog!

— Miről beszélsz?... valami baj érte őket?

— Hát kérlék... válnak.

— Lehetetlen! — döbrent fel Josiane — hiszen annyira imádták egymást! Mi történhetett? Thérèse talán rájött, hogy a férje megcsalja?

— Nem, fiacskám, az ok sokkal jelentéktelenebb, szinte gyerekesen neveléses. Tudod, hogy az asszony milyen rettenetesen féltékeny természetű, hasonlóan egy kis Josiane-hoz, akit ismerek. Azt is tudod, hogy három év óta elválhatatlanul hozzájuk kapcsolódott az a Vallienné, hiszen te is találkoztál vele náluk. A két asszony annyira összebarátkozott, hogy egymás nélkül egy lépést se tettek. Mig aztán egy napon Thérèse rájött...

— Hogy férje és a jó barátó...

— Mondom, hogy nem erről van szó... legalábbis nem egészen erről! Rájött, hogy régen, még jóval a házasságuk előtt férje és Vallienné... hát igen... már nagyon jó barátok voltak. Vallienné egy öreg ember boldogtalan felesége volt, Delaroche fiatal, független... Delaroche, mikor megnősült, szakított a kedvesével és most, tíz év után Vallienné módját ejtette, hogy beférközzék hozzájuk. Érted a helyzetet?

— Szavaidból úgy veszem ki, hogy Vallienné tíz év óta már nem kedvese Delaroche-nak, aki a feleségét imádja. De hát akkor mit panaszolhat Thérèse?

— Hogy neveltségessé tették, mikor rajta keresztül megint összekérültek. Ezt nem tudja megbocsátani.

— És ezért válik el?

— Csakis ezért.

— Akkor sose szerette a férjét — és Josiane megvetően vállalt vont.

— Most is imádja.

— Ide hallgass, Antoine!... tudod, hogy én is féltékeny természetű vagyok, ha megcsalnál, rögtön itthagynálak! De pusztán hiúsági kérdésből, sértett önértékből... soha! Ezért szétrombolni egy házasság boldogságát... megbocsát- hatatlan!

— Vagyis ez nem ok a válasra?

— Nem... természetesen.

— Sem a revolver előrántására?

— Tisztára megőrültél!

Antoine Moreuil lassan, nyugodtan friss cigarettára gyújtott.

— Josiane... Delaroche-ék nem válnak.

— Ugyáltszik, csakugyan megbolondultál! Miket fecsegtél itt össze?

— Csak próba volt... Örülök, hogy sikerült, hogy ilyen drága, okos, igazságos kis felesé- gem van.

— Nem beszélnél értelmesebben?

— Mi a véleményed, szivem, Solange-ról?

— Hogy sokkal aranyosabb, drágább barát- nóm, semhogy megvárakoztathatnám. Kérlek is, hogy siess a mondókáddal, mert Solange négy órára vár.

— Egészen rövid leszek. Mit szólnál hozzá, ha azt mondanám, hogy Solange házasságunk előtt... hát igen... a kedvesem volt?

— Antoine!

— Hogy azokat a leveleket, amelyeket az író- asztalfiókomban találtál és elégettél annakidején, ő írta...

— Antoine!

Josiane felugrott, halálsápadt volt, a tekintete lángolt, minden vérbeborult előtte. Harapni szerez- tett volna... vagy ölni. Vad ösztönös termé- szete felülkerekedett! Tudta, hogy ott, az ablak mellett, az íróasztal fiókjában egy töltött revolver fekszik. Már oda indult... Moreuil most na- gyon szeliden szolt:

— Josiane... ne haragudj, de a helyzet már tűrhetetlen volt, féltékenységed kiugratta belőlem ezt a játékot. Mert játék volt... érted? — Josiane rászegzett tekintetere egy pillája se rebbent és nyugottan folytatta — hihetsz, amit akarsz, ked- vedre cselekedhesz, de ismétlen, ugy ez, mint a másik, a Delaroche-est kitalált volt. Azok nem válnak. Solange és köztem sose volt semmi. Csak próba volt.

Josiane idegesen harapdálta a száját. Já- ték volt... próba! Mint repeső denevérek csap- dostak agyában a szélsőséges megoldások. Gyil- kolás, válás, botrány... Az egész csak tíz má- sodpercig tartott és már visszahelyezkedett az ön- uralom, az okosság szintjére, amelyen tíz év óta láthatta férjét biztosan mozogni. Egyszerre idege- sen fölnevetett:

— Hát ezt... ezt jól megjátszottátok! Hogy azokat a szenvedélyes, féktelen leveleket Solange írhatta!... neveléses... de mert szövetkezett veled erre a próbára, bosszúból... ha megenge- ded... szakítok vele! — Antoine minden vála- szul a kezét nyújtotta. Josiane, kis habozás után, kezét férje kezébe tette és kis vállrándítással, gu- nyosan mosolygva így folytatta: — Vagy tudod mit?... elég, ha tudja, hogy tudom!... eny- nyivel is megelégszem...

Súlyos vereséget szenvedett egy indiai angol gyalogezred a bennszülött lázadóktól

Még tartanak a harcok a mohamedán felkelőkkel — Az angol ezred vesztesége

Londonból jelentik: India északi részén a mohamedán törzsek körében már régebben nyugtalanság támadt. Egy világtól meghasonlott mohamedán pap már mintegy másfél év előtt az afgán hegyek közelében külön államot létesített, amelynek létezésé felett az angol imperium mindaddig szemet hunyt, amíg a lázadók szét nem romboltak egy igen fontos stratégiai utat. A múlt héten az angolok nagyobb büntetőexpedíciót indítottak, amelynek rendeltetése a felkelő törzsek leverése volt. Ez az angol sereg tegnap a felkelőktől súlyos vereséget szenvedett.

A második indiai gyalogezred ötödik

zászlóalja mint élcsoport haladt előre, amikor váratlanul a bennszülöttek csapataival találta magát szemközt. Erős harc keletkezett, amelynek az angol zászlóalj tulerővel került szembe. A küzdelem órákon keresztül tartott és mindkét részen nagy veszteségeket követelt. Angol hivatalos jelentés szerint a harcok során egy angol kapitány, két tüzérkatona és két indiai tiszt esett el. Magánforrásból származó jelentések szerint viszont *nyolcvan angol és indiai tiszt és katona esett el és több százra tehető a sebesültek száma.* A harcok még tartanak. A bennszülött törzsek kitünően felszerelt hadserege visszavonult, de minden jel arra mutat, hogy újból támadni fognak.

Megmérgezték és holtan dobták ki a vonatból a bucuresti-i igazgatót

Baselben megtalálták Farcasanu Marioara két bőröndjét. Rádió körözik a rablógyilkost

Bécsből jelentik: Farcasanu Marioara bucuresti igazgatónőnek a vonaton történt meggyilkolása ügyét még mindig homály fedi. A hatóságok — mint ismeretes — egy diákot gyanúsítanak a tett elkövetésével. A fiatalember ugyanis az igazgatónővel egy fülkében utazott és azóta nyomtalanul eltűnt. Az osztrák rendőrség tegnap rádió tudatta az eset minden részletét a román, magyar és svájci rendőrséggel. Tegnap este az osztrák rendőrség rádiófelhívására válasz érkezett, amely szerint Baselben a rendőrség megtalálta Farcasanu Marioara két bőröndjét, míg az igazgatónő harmadik bőröndjét még nem sikerült megtalálni. A gyilkos valószínűleg az elrabolt pénzt és értéktárgyakat, valamint a Bucarestben francia frankra kiállított hitellevelet ebben a bőröndben helyezte el és azután valamelyik osztrák állomáson leszállhatott. A diák kedvezményes jegye ugyanis csak az osztrák-svájci határig szólt, de ott senki sem látta leszállani. Farcasanu Marioara balkezén egy arany karórá volt, amelynek fémlemezére „Marie” volt bevésvé. Ujján jegygyűrűt viselt a következő bevéséssel: „Cosden 1914.” A rendőrség adatai szerint a gyilkos 26—27 év közötti 165 centiméter magas, barnahajú fiatalember.

Az osztrák rendőrség egyébként a legnagyobb eréllyel nyomoz Farcasanu Maria tanárnő gyilkosa után. A hatósági orvosok megállapították, hogy a holttesten nyoma sincsen erőszakból származó sérülésnek és

a szerencsétlen asszonyt előbb megmérgezték, majd kidobták a vonatból.

Valószínűleg a tanárnőt a vacsora alkalmával

Magániskola lett

a cluji zenekonzervatórium

Clujról jelentik: Szombaton miniszteri rendeletet kapott a cluji Zenekonzervatórium vezetősége. A rendelet a zeneoktatásról szóló új rendelettörvényre való hivatkozással, megszünteti a régi, nagy multu intézmény önállóságát, elrendeli, hogy a zenekonzervatórium oktatási nyelve a jövőben csak a román lehet. Tantervek csak olyanok lehetnek az intézetnél, akik románul tudnak és akiket miniszteri engedély jogosít a magániskoláknál való oktatásra. A rendelet azt is kimondja, hogy a Magyar Zenekonzervatórium csak mint magániskola működhet s az általa kiadott bizonyítványok nem egyenértékűek az állami intézetek által kiadott bizonyítványokkal.

A sérelmes miniszteri rendelkezés nagy megdöbbenést váltott ki az intézet vezetőinek, tanárainak és növendékeinek köréből. De ugyanakkor megdöbbenette az egész ardeali magyarságot, mely a rendelet következtében egy újabb ősi intézményét veszítette el.

A kormány be akarja tiltani a november 14-re tervezett népgyűléseket

Akció indult a parlament október 15-re való összehívására

Bucurestiből jelentik: A kormánynak érdekes belpolitikai kérdést kell megoldania. Mint ismeretes, november 14-re hirdeti a nemzeti-parasztpárt bucuresti-i nagygyűlését. Ugyanerre a napra terveznek népgyűléseket a keresztény nemzeti párt és az alkotmányos front is. Minthogy félt, hogy az egynapos gyűlések rendezavarásokra adhatnak alkalmat, a kormány a közrend érdekében arra gondol, hogy ezeket a népgyűléseket betiltja.

annál is inkább, mert másnap nyílik meg a parlament és a népgyűlések résztvevői addig nem hagyhatják el Bucurestit. A kormány a legközelebbi minisztertanácson határoz az ügyben. Egyes kormánykörökben a parlamentnek alkotmányos, tehát október 15-iki összehívása mellett érvelnek.

A pénzrögzítés problémája

a londoni nemzetközi kereskedelmi értekezlet megnyitóján

Londonból jelentik: A lordok házában király-csarnokában ma nyílt meg a nemzetközi parlamenti kereskedelmi értekezlet, amelyen 31 állam képviselteti magát. Neville Chamberlain kincstári kancellár beszédében kitért a pénzrögzítés problémájára és kijelentette, hogy bár az aranyalapra való visszatérést tekinti végcéljának, nem hiszi, hogy a körülmények eléggé kedvezőek lennének ilyen súlyos kísérlethez. Belgium és Japán kiküldötteinek felszólalása után almási Balogh Elemér magyar kiküldött, a felsőház tagja szólalt fel. Hangsúlyozta, hogy az orvoslást nem lehet tovább halogatni. A helyzet egyaránt sújtja a győzteseket és legyőzötteket. Elég lenne — mondotta — a legcsúszóbb őszinteség.

Az endrődi sortűz ügyében megkezdődött a főtárgyalás

Terhelő vallomások Andaházy-Kasnya Béla ellen — Ki az oka a csendőrség sortüzének?

Békésgyuláról jelentik: A törvényszék ma kezdte tárgyalni Andaházy-Kasnya Béla igazgatási bűnpörét. Mint emlékeztetés, ez év március 20-án, a képviselőválasztások idején a békésmegyei Endrőd községben Andaházy-Kasnya a tömeget ellenszegülésre izgatta, amikor a karhatalom fel akarta oszlatni a népgyűlésre várakozókat. Ennek következtében

dulakodás keletkezett a csendőrök és a tömeg között, sortűzet adtak le és két ember holtan maradt a helyszínen.

Andaházy vallomásában kijelentette a bíróság előtt, hogy nem érzi magát bűnösnek. Beismerte, hogy Endrődre már megkésve érkezett és ekkor már a főszolgabíró felosztatta a pártihelyi által összehívott népgyűlést. Ő azonban telefonon a belügyminiszteriumtól orvoslást kért, amit a belügyminiszteriumban meg is ígértek neki. Ezért ő visszament a népgyűlés színhelyére és az autója mellett várakozott, de tagadja, hogy a népet izgatta volna. Amikor egy csendőrraltiszt rászólt, hogy távozzon el, ő tréfára fogta a dolgot és azt mondta, hogy mindjárt megy, előbb azonban más cipőt húz magára. A továbbiakat úgy adta elő, hogy azok drámai gyorsasággal peregtek le. A tömeg hullámszerűen kezdett és a csendőrök mind erősebben léptek fel, egyszerre pedig eldőrdültek a fegyverek.

Andaházy-Kasnya kihallgatása után a bíróság megkezdte a tanúk kihallgatását. Bakos főszolgabíró volt az első tanu, akit a terembe szólítottak. Elmondotta, hogy Andaházy, a kerület ellenzéki képviselőjelöltje egy negyedórát

késelt a népgyűlésről, már pedig a közönség türelmetlenül várta. Ő már kiadta az utasítást a tömeg feloszlására, amikor megérkezett a képviselőjelölt autója.

Andaházy vitatkoznj kezdett vele, felelőségre vonta őt, majd meg is fenyegette.

A rendelkezését ő már nem vonhatta vissza, mert másirányu elfoglaltsága volt Gyomán és oda kellett sietnie. A véres eseményt nem is látta, mert eltávozott.

Az ítélet

A törvényszék folytatta a tanúk kihallgatását Andaházy-Kasnya Béla igazgatási bűnpörében. A bíróság elutasította a bizonyítás kiegészítésére vonatkozó indítványokat, majd Tompa Gyula dr. ügyészégnél elnök mondott vádbeszédet, Ulain Ferenc dr. pedig a védelem álláspontját fejtegette. A törvényszék egy órai tanácskozás után este 8 órakor hirdette ki ítéletét, amellyel az igazgatási vádja alól felmentette a képviselőt,

akit csupán hatóságserítés miatt ítél el 25 napra átváltoztatható 500 pengő pénzbüntetésre.

Az indokolás megállapítja, hogy nem kétséges, miszerint Andaházy-Kasnya a csendőrralhadnagy felszólítására sértő hangon válaszolt. Súlyosbító körülménynek vette, hogy az incidens hozzájárult a későbbi véres események kirobbanásához. Az ügyészégnél elnök a minősítés miatt, a képviselő pedig felmentésért fellebbezett.

Üzenő könnyek

*

A betegszoba ágyán kis tíz esztendőes fiú fekszik. Egy hét előtt még elevenes, fürgé, hangos-zavú gyermek. Most élő halott. A féldala béna, a keze is élettelenül csüng alá, a szeme körül nagy fekete véraláfutások. Az egész fej egy nagy kötés, amelynek közepén vérrózsa árulja el a be nem alvadt szörnyű sebet. A sebészi haláldráma legtragikusabb és legártatlanabb áldozata, a kis Panyik Tibor, beszélni nem tud. Magával tehetetlenül vergődik a szanatóriumi betegágyon. A gyilkos revolvergolyó a legfontosabb idegeket roncsolta szét — állapítja meg az orvostudomány. A kis Panyik Tibor nem tudja, hogy mik azok a „legfontosabb idegek”, amelyek életét a külső élettel azelőtt összekapcsolták, csak azt tudja és érzi, hogy ezt a nagyszerű, életet, örömet jelentő kapcsolatot a nagy telefonközpontban brutális kézzel szétkapcsolták. Tehetetlen, beszélni, mozogni nem tudó élőhalott lett a sors háborzongatóan kegyetlen szeszélyéből. És mégis ez a tragikus, béna kis ember üzeni tud a külvilágnak. A lélek alkalmazkodóképessége, szívóssága csodálatos. Ha rokonok, ismerősök jönnek a betegágy közelébe és nevének szólítják, a kis Panyik Tibor megismeri őket és az arc, a szenvedő, vértelen, gyermekarc elmosolyodik. A szemek, a lélek ablakai, élénkebben mozognak ilyenkor és az ablakok egy vergődő, halálrasebzett lélek üzenetét hozzák.

*

A tulsó szobában az anyja fekszik. Ennek a szobának a levegőjét a marcangoló önvád, kétségbeesett felismerés szelleme tölti meg. Ha nem élénk a precíz, tudományos szakkifejezések és latin műszavak korában, úgy azt lehetne mondani, hogy sötét földöntúli hatalom nyúlt bele a sebészi Panyik-család életébe. Vidéki kereskedő, a legboldogabb családi életet éli és ezt még az anyagi gond sem árnyékolja be. Egy reggel revolverlövések dülják föl a békés családi otthon és apa, anya, gyermek másnap már a szanatóriumi betegágyon viaskodnak a halállal. Az anya, aki már a javulás útján van, a lelkével viaskodik most. Nem emlékszik semmire, mi történt. Azokon a napokon más lakott benne, beléköltözött az a sötét földöntúli hatalom, amely revolvert kényszerített a kezébe, hogy kiírta mindazokat, akiket szeretett. A régi „én” elfoglalta helyét és most halálós megdöbbenéssel látja a távolléte alatt történeteket.

*

Abban a szobában, amelyben a kis Panyik Tibor küzd az életért, két betegágy van.

A másik ágy üres. Két nap előtt még azon is feküdt valaki: Panyik Andor, a dráma másik áldozata. Ma halott. Amíg benn fekiült, eszméletlen, magával nem tudó jelöltje volt a halálnak. A revolvergolyó az agyában még szörnyűbb rombolást végzett. Panyik Andor féldala béna volt, beszélni, látni nem tudott többé, mint mondják a katasztrófa bekövetkezésétől haláláig egy jel nem árulta el, hogy valaha ebben a roncsolt testben életerős, értelmes lélek lakozott. Azaz, hogy egyetlen egyszer elárulta. Amikor nagyobbik fia, a tragikus család egyetlen épen maradt szereplője, a kis 14 éves Panyik Andor odajött az ágyához. Az emberi lélek csodái kiismerhetetlenek és megmagyarázhatatlanok. A kisfiu odament apjához, aki napok óta egy szó, egy mozdulat nélkül fekiült az ágyon és megszólította:

— Édes apám, én vagyok, a Bandi... Nem ismer meg?...

Akkor a beteg, akiről úgy tudták, hogy az értelem minden szikráját megölte benne a revolvergolyó, — megmozdult. A kisfiu kezét magához emelte és a szívéhez szorította... A szeméből pedig csorogni kezdtek a könnyek... A megtört, rabságra itélt lélek sötétjéből valami szörnyű, drámai derengés támadhatott. És ennek a léleknek már nem állott rendelkezésére semmi más eszköz, hogy a külvilágnak üzenhessen, csupán a könnyek. Ezek a könnyek legyőzték a test szörnyű tragédiáját, le az idegbénulást, a vakságot és je a némaságot. Ezekben a könnyekben minden benne volt, amit egy haldokló apa üzenhetett a fiának.

(korda)

Reichné G. Margit

rajztanárnő, iparművész

külföldi tanulmányutjáról visszatérve, Aradon is megkezdte október 15-től 4-6 hetes modern iparművészeti tanfolyamát. Jelentkezni lehet naponta d. e. 10-1- g. Bul. Reg. Maria 2, II. e., Stein.

Erőszakos puccsal eltávolították a bucuresti-i ügyvédi kamara egész vezetőségét

A dékánt ökölrel akarták rávenni, hogy szabálytalan indítványait megszavaztassa — Főügyészi vizsgálat és intézkedés a törvényesség szigorú betartása érdekében

Bucurestből jelentik: Amint az Aradi Közlöny legutóbbi számában röviden jeleztük, azok a bucuresti-i és ilfov megyei ügyvédek, akik a „Numerus clausus” hível, meglepésszerűleg puccsot készítettek elő a bucuresti-i ügyvédi kamaránál és tervüket erőszakos módon végre is hajtották. Közgyűlés keretében a Numerus clausus hívei nagy számban vonultak fel az ülésre és míg a napirendi viták folytak, a valachisták egymás után jelentkeztek szó-lásra, akik

egyöntetűen azzal az indítvánnyal állottak elő, hogy a közgyűlés egyszerűen mozdítsa el helyéről az elnöklő vezetőséget, csapja el a választmányt és alakítson ideiglenes kamarai vezetőséget.

A meglepéstelkeltő indítványt Petrovici kamarai dékán azzal próbálta meg elhárítani, hogy az indítvány nem szerepel a közgyűlés napirendjén, tehát nem is tárgyalható. Ugyanezzel az indoklással megtagadta annak szavazásra bocsájtását is. Nyilvánvalóan látta, hogy tervszerűen előkészített puccsról van szó, ezért az ülést bezárta és távozní akart a teremből. Amint az ajtó felé közeledett, adott jelre a zavargó ügyvédek csoportosan rohanták meg és erőszakkal akarták arra kényszeríteni, hogy újra foglalja el helyét az elnökség asztalánál, rendelje el a szavazást és emunclálja annak várható eredményét. Mivel a terrorra sem reagált Petrovici dékán, csakhamar öklök emelkedtek fel körülötte.

Nyilván súlyosan inzultáltak volna az ősz dékánt, ha a megjelentek között résztvevő ügyvédek segítségére nem sietnek. Így hát heves dülakodás támadt az elnöklő asztal

SÁMSON

URI SZABÓ
STR. ALEXANDRI.

Őszi és téli szövetudjon-ságai megérkeztek!

SZABÁS A LEGUJABB DIVAT SZERINT! Elsőrangú kidolgozás!

381 vagon élőállatot exportált Aradmegye ebben az évben

Elkészült az aradmegyei állategészségügyi hatóságok részletes jelentése a megyei állategészségügy helyzetéről. Sikerült leküzdeni a sertésvészt és a lépfene-fertőzést

A közelgő aradmegyei nagytanácsülés, melynek időpontját dr. Ioan Groza megyei prefektus november elsejére tűzte ki, élénken fog foglalkozni a vármegye állategészségügyi viszonyaival, mert — mint ismeretes, — Aradmegye lakosságának nagy része állattenyésztésből él. A megyei állategészségügyi hatóságok máris egybegyűjtötték a megyei nagytanácsülésen ismertetésre kerülő jelentés idevontkozó anyagát, amelyeket az alábbiakban ismertethetünk:

Ez év folyamán egész a mai napig Aradmegye területén a hivatalos egészségügyi hatóságok 43 községben állapították meg a sertésvész felkeltését, amit követőleg természetesen a legszigorubb egészségügyi rendszabályokat léptették életbe. A sertésvész veszedelme érzékenyen érinti ugyanis a megye állattenyésztő lakosságát, abból a szempontból, hogy a járvánnyal fertőzött helységekből tilos a sertések bármily formájú exportja, holott köztudomásu, hogy Aradmegye sertésállományá-

körül, melynek folyamán végül is sikerült kimenteni Petrovici elnököt a verekedésből,

akik azonnal el is távoztak a higgadt ügyvédek tényleges védelme mellett.

Ezután a közgyűlést teremben furcsa komédia vette kezdetét. A puccs végrehajtói, mintegy száz ügyvéd, nem távoztak el a teremből, hanem törvénytelenül és szabálytalanul folytatták a közgyűlést. Határozatot mondtak ki, amelyben a vezetőséget és a választmányt egyszerűen elbocsátottnak jelentték ki, majd

átvonultak a kamara hivatalának helyiségeibe, amit elfoglaltak,

embereiket ültették be a hivatalokba.

Az ügyvédi kamara elmozdított választmányának küldöttsége, Petrovici dékán vezetésével, hétfőn délelőtt 10 órakor megjelent az igazságügyminiszternél. Elmondották a történeteket, kihangsúlyozva, hogy

a terror eszközeivel akadályozták meg a Numerus clausus-mozgalomhoz nem tartozó ügyvédeknek a közgyűlésen való megjelenését.

A küldöttség kérte a minisztert, hogy mint az ügyészség legfőbb irányítója, tegye meg a szükséges intézkedéseket a rend és a törvényesség helyreállítása végett. A miniszter az ügynek a tanulmányozását ígérte meg. Nem sokára, a déli órákban, Bentoiu igazságügyi államtitkár utasította az ítélőtábla elnökét, intézkedjék a vizsgálat bevezetése végett. A táblai elnök Procop Dumitrescu főügyész bizta meg az ügy kivizsgálásával. Az államtitkár az újságíróknak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy folyamatban vannak a

megfelelő intézkedések a rend biztosítása végett és gondoskodnak a törvényesség szigorú helyreállításáról.

— Azt hiszem, — mondotta, — hogy ráától kezdve csend lesz az igazságügyi palotában.

Ügyvédi körökben a váratlan puccs híre izgatottságot keltett és most várják, hogy a kormány tényleg helyreállítsa a rendet.

nak nagyrésztét export útján értékesítik. Az év folyamán 1261 sertés hullott el, míg közel ezret sikerült idején alkalmazott oltások után megmenteni. A fenti veszedelem ellenére is azonban ezideig 381 vagon állatot exportáltak Aradmegyéből, míg a megyén kívüli bel-földi piacokra 169 vagon szállítmány ment. A sofroneai exportvágóhid ez évben is komoly eredményeket ért el és a legnagyobb exportszállítmány 20.000 darab sertés, melyet Németországba irányítottak.

Egyébként a lépfene is veszedelmes mértékben jelentkezett, bár sikerült vele megküzdeni. Negyven aradmegyei község állott zár-lat alatt, míg sikerült a veszedelmes betegséget leküzdeni mind a 105 gazdaságban. Feltűnő nagy számban fordult elő a veszettség. Tizenegy aradmegyei községben lépett fel ez a rettenetes kór, melynek megfékezése során hatóságilag 17 kutyát, két szarvasmarhát és egy sertést kellett kiirtani.

HIREK

Csendet kérünk!

Egy Svájcban járt magyar autós számol be arról, hogy a svájciak milyen komolyan veszik a csendrendeletet. A Zürichbe vivő országút felett lobogó volt kifeszítve ezzel a szöveggel: Zürichben ritkán dudálnak! Az autós egyik zürichi ucca dudalónál kétszer egymásután megszólaltatta a vilánykürtöt. Nehány pillanat alatt fehérkeztűs rendőr termett előtte és megkérdezte tőle:

— Miért dudált Ön?

Az autós csodálkozott a kérdésen, mire a rendőr udvariasan a következőket mondta:

— Mi a fölösleges láрма ellen küzdünk. Ön most kétszer egymásután használta kürtjét, noha egyszer se lett volna rá szükség. A rendőr elkérte a szállodája címét azután tovább engedte. Amikor az autós tovább hajtott észrevette, hogy hirdető oszlopokon hatalmas figyelmeztető plakátok függenek és a széles uccák fölött is vásznakat feszítettek ki. Továbbá a rendőrök röpcédulákat osztogatva figyelmeztették a járókelőket, a rendelkezések betartására. Éjszaka egyáltalán nem szabad dudálni, ezért a járművek fényjelzéssel közlekednek. Természetesen abban az esetben, ha a vezető vagy a járókelő közvetlen életveszélybe kerül, a vezető a kürtöt is használhatja. A csendrendelet pontos betartása folytán a hatalmas forgalmu zürichi uccán jól eső csendben bonyolódik le a forgalom.

Érdekes, hogy nálunk nincsen ugyan fővárosi forgalom, de a láрма tekintetében első helyen állunk a modern városok között. Az a néhány autó és autobus, mely tereinken, uccáinkon és sikátorainkon végig száguld a nap és éjszaka minden órájában, egyforma buzgalommal bögi, dudálja, kürtöli, sívítja az érzékeny emberi idegekbe klaxonjának tolakodó vészjeleit, melyekre a legtöbb esetben semmi szükség nincs. Rosszul kövezett uccákon a békés polgárok hajnali szenderegését paraszt szekerék csikorgó karavánja riasztja meg, rémeket látva a mélyen átvőkkel, felébresztve a síró beteg gyereket s az ideges polgárt, aki gondoktól gyötört fekhelyén csak hajnal felé tudott elaludni. Zúgó turbinák, pöffögő motorok, csilingelő hicklik fontoskodnak és zajonganak nagyképpen ebben a városban, melynek uccái és terei szélességben, magasságban vetekednek a legszebb fővárosi uccákkal... Miért ne lehetne megvalósítani Aradon is a külföldi fővárosokban keresztül vitt csendrendeleteket? Miért ne lehetne arra bírni a sofföröket és urvezetőket, hogy zenei hajlamaikat ne az autó kürtök és dudák hangjai mellett éljék ki.

A járadt és ideges emberiség nevében: csendet kérünk!

— **TÖBB HELYEN ZIVATAR.** Élénk délnyugati szél, felhősödés, több helyen, kivált nyugaton eső, néhány helyen esetleg zivatar. A hőmérséklet nyugat felől csökkenni kezd.

— **ZÜRICHÍ ZARLAT:** Páris 20.25, London 15.08 és fél, Newyork 307.37, Milánó 25.09, Amsterdam 208.00, Berlin 123.80, Bécs —, Prága 12.72, Varsó 57.90, Belgrád 700, Budapest —, Bucurest 250.

— **Tárgyalás a francia román kereskedelmi kapcsolatokról.** Genfben azoknak a megbeszéléseknek során, amelyeket Laval francia miniszterelnök és Bonnet francia pénzügyminiszter Titulescu külügyminiszterrel és Antonescu pénzügyminiszterrel a két állam közötti kereskedelmi kapcsolatokról, megvetették a román részről történő fizetések rendezéséről szóló megegyezés alapját. A tárgyalások egyes műszaki természetű kérdések tisztázása céljából tovább folynak. A petroleum behozatallal kapcsolatos kérdéseket már megoldották és most a Franciaországba szállítandó romániai áruk kontingentálásának megállapítása van soron.

— **A WALESÍ HERCEG A FRANCIA KÖZ. TARSASÁGI ELNÖKNEL.** Párisból jelentik: A Franciaországban tartózkodó walesi herceg ma délben a köztársasági elnök vendége volt. Az ebédnél megjelent Laval miniszterelnök és kormányának több tagja is.

— **Dr. Pacha Ágoston püspök október 26-án Aradra érkezik,** katolikus gyermekek bérmentésére. A fuigyermekek bérmentése október 27-én lesz, míg a leányokra november 3-án kerül sor.

— **Kötelező a felvételi vizsga az egyetemeken.** Bucurestből jelentik: Egyes lapokban hírek jelentek meg, hogy ebben az évben felüggaszták az egyetemek felvételi vizsgáit. Ezzel szemben a közoktatásügyi miniszter értesítette az egyetemek rektorait, hogy a felvételi vizsga kötelező minden fakultás számára, az egyetemi bizottság június 11-iki határozata értelmében.

— **TITOKZATOS SZOVJET REPÜLŐGÉP SZÁLLT LE DEBRECEN MELLETT.** Budapestről jelentik: A lapok debreceni jelentése szerint vasárnap délután Debrecen határában egy titokzatos repülőgép ereszkedett le. A gép bombavető gép volt. Amikor a közelben lakók meg akarták közelíteni, gépfegyveresökkel lefegyverték rájuk és elzavarták őket. A lapok szerint két civil ült a gépen, amelynek szárnyára hatalmas szovjet-csillag volt festve. A repülők néhány percig tanács-talanul nézegettek körül, majd megindították a gépet, amely rövidesen eltűnt keleti irányban.

— **Makkai Sándor ref. püspök Deván.** A devai reformátusok 1908-ban megkezdett és 1910-ben befejezett templomuknak 25 éves emlékünnepejét október 5. 6. és 7. napján tartják meg. Az ünnepélyes alkalomból Devára fog látogatni Makkai Sándor ardeali ref. püspök és felesége, az ardeali ref. Egyházkerület Nőszövetségének elnöknője és dr. Tavaszy Sándor teológiai tanár.

Apponyi Albert gróf leánya divatüzletet nyitott Budapesten

Budapestről jelentik: Gróf Apponyi Albert leánya, Apponyi Julia grófnő a Verbőczy-uccai Apponyi-palotában üzletet nyitott. A palota uccai frontját egy alakították át az utolsó hetekben, hogy egy modern üzlethelyiséget készítsenek Julia grófnő számára, aki szabályszerűen jelentette be a cégalapítást és aki maga vezeti az üzletét. A cégtáblán csak három betű olvasható: P. A. J. A három betű a grófnő nevét jelenti, aki férjhez Pállfy Ferencné grófnő, Apponyi Julia. A kötött és szövött árukat maga a grófnő kínálja gyönyörű üzletében a vásárlóinak. Az első napon igen sokan jelentkeztek üzletében, ahol főleg párisi modelleket és speciális készítményeket árul.

— **Az olaszok kiemelnek egy elsőtűzű francia hadihajót.** Egy olasz társaság megvette a 23.500 tonás „France” cirkáló roncsait. A társaság ki akarja emelni az 1922. év augusztusában a breton partok mentén zátonyra futott és elsüllyedt hadihajót és arra számít, hogy az októberben megkezdődő kiemelési munkálatokat két éven belül befejezi.

MEGNYILT!

Bonbonerie „Anni“

Bulevard Regele Ferdinand No. 17. szemben a Lutheránus templommal. Dusan felszerelt friss raktárral áll a n. é. közönség szolgálatára.

— **A vasárnapi bécsi footballmérkőzés.** Bécsből jelentik: Meisl Hugó osztrák szövetségi kapitány kedden összeállította a vasárnap Bécsben játszó osztrák labdarúgó keretet. A csapat a következő felállításban szerepel: Platzer—Sesta, Schmaus—Wagner, Hoffmann, Ertel—Vogl II, Stroh, Bizac, Hannemann, Vogl I. A tartalékokat szerdán jelöli ki a szövetségi kapitány. — **Budapestről jelentik:** dr. Dietz Károly, a magyar labdarúgó szövetség kapitánya összeállította a vasárnap Bécsben szereplő magyar együttest: Szabó (Hungária)—Polgár (Ferencváros), Sternberg (Ujpest)—Szalay (Ujpest), Turay (Hungaria), Dudás (Hungaria)—Markos (Bocskai), Vincze (Ujpest), Sárosy (Ferencváros), Toldi (Ferencváros), Titkos (Hungaria).

— **Dr. Vula Salvator igazgató főorvos külföldi utjáról megérkezve,** folyó hó 6-án ismét megkezdte rendeléseit.

A bigámista

FEGYŐR: A felesége kíván magával beszélni...
RAB: Te jó Isten, ... melyik...?

Végleges felmentő ítéletet hozott az aradi törvényszék az Egyesült Bank vezetői ellen indított perben

Az Egyesült Bank volt igazgatói ellen indított per ma végső akkordjához érkezett. A törvényszék annakidején Karton Aladárt, Éles Géza dr.-t és György Ignácot felmentette és ezt a felmentő ítéletet a timisoarai tábla is helybenhagyta. A tábla döntésében azonban megállapította, hogy a szóban levő ügyben a vizsgálóbíró két nyomozólevelet adott ki, de a törvényszék csak az egyik nyomozólevél ügyében hozott ítéletet. Legalább is a törvényszék által Timisoarára átküldött ítéletben a másik vádpont nem szerepelt.

Cotioiu Romulus dr. védő kijelentette, hogy az ítélet mindkét pontra kiterjedt és nyilván a jegyző tévedett, amikor az ítéletet lemásolta. A törvény módot ad arra, hogy ha nyilvánvaló tévedés bebizonyosodik, akkor minden további kihallgatás nélkül ítéletet hozzanak. Ciumpila Petru dr. ehhez a kéréshez szintén csatlakozott. A törvényszék az előterjesztéseket elfogadta és az ítéletet korrigálta, illetve a másik vádpont ügyében is ítéletet hozott. Minthogy a felmentő ítéletben Gutunoiu figyész is megnyugodott, az jogerőre emelkedett. Cotioiu Romulus dr. ezután azt a kérést terjesztette elő, hogy a régebben letétbe helyezett közel félmillió leies kauciót adják ki. Ezt a kérést — a törvényszék írásításának megfelelően — írásban kell benyújtani és ennek megtörténte után a kaució kiadását elrendelik.

— **Sibiuban leleplezik Duca szobrát.** Bucurestből jelentik: Vasárnap Sibiuban a liberális párt-szervezet gyűlést tart, amelynek keretében leplezik Duca szobrát. Minthogy ugyancsak vasárnap Caransebesen egyházi gyűlés van, a szobor-leplezést elhalasztották.

— **Elrendelték a kompenzációs üzletek bevezetését.** Bucurestből jelentik: Costurescu ipariügyi miniszter ma este a következő rendeletet adta ki olyan áruk exportálása érdekében, amelyeket eddig rendszeresen nem vittek ki és amelyek a jelenlegi valutáris és gazdasági kedvezményekkel nem exportálhatók. A jövőben a kompenzációs jóváhagyások és importengedélyek nem cedálhatók és nem adhatók el. Az exportok után, a Banca Nationalának átengedett quótán felül maradt összeg erejéig az exportőröknek a jövőben megengedik bármely országból nyersanyagok feligkészt, vagy akár olyan kész áruk behozatalát, amit az országban nem termelnek. A befolyó devizák értéke után, éppúgy mint a kifizetések után egyaránt 44 százalékos export, illetve importellár fizetendő. Ugy az inkasszót, mint a kifizetést a felhatalmazott bankok végzik. Minden kompenzációs kérelemhez mellékelni kell valamelyik a Banca Nationalától felhatalmazott bank garancialevelét a kompenzációk végrehajtására. A Banca Nationalának cedálendő devizák nem részesülnek semmilyen felárban. Az engedélyezett export lebonyolításának megkezdésére egy hónapi időt engedélyeznek és az exportot hat hónapon belül kell lebonyolítani. A rendelettel egyidejűleg bizottságot neveztek ki a kompenzációs törvények napenkénti elbírálására.

— **Klar Zoltán dr. fivérét kivégezték Moszkvában.** Budapestről jelentik: Moszkvából az a hír érkezett Klar Zoltánról, az ismét budapesti főorvoshoz, hogy fivérét, Klar Dezső volt budapesti kereskedőt ellenforradalmi magatartása miatt Moszkvában néhány nappal ezelőtt kivégezték.

— **Dr. Róna ismét rendel.**

— **Akinek a szívműködése rendetlen,** ugyszintén az, akinek a vérnyomás emelkedésének tünetei mutatkoznak, úgy érhet el erőlködés nélkül megfelelő könnyű székelést, ha reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik.

— **Az elmúlt éjszaka vakmerő betörési kísérlet történt Aradul-Noun.** Andrei Sebastian községbeli kereskedő üzletének pincéjébe betörők hatoltak, akik megkísérelték, hogy a pince falát átörjék és úgy jussanak be az üzletbe. A pince töltötte azonban ellenállt és a betörők hosszas munka után végül is hajnalban kénytelenek voltak elmenekülni. Az ügy nyomozását a csendőrség vette a kezébe.

Európa nagy zenei ünnepségeiről és színházi eseményeiről beszél Neuman Marika bárónő

Magyar szólisták a flórenci zenei ünnepségeken — Színes képek Toscaniniról és a salzburgi ünnepi játékokról

Hosszas külföldi tartózkodása után haza érkezett Aradra Neuman Marika bárónő. Horia-uccai otthonában kerestük fel, hogy külföldi utazásainak impresszióiról s különösen a színházi és zenei eseményekről kérdezzünk egyet-mást. Az érkezőt már a bejáratnál zongora- és trillázó éneklők fogadják. Pár perc múlva szemben ültünk a bárónővel, akiről nem érdektelen megjegyezni, hogy lesz dirigens és a nagynevű Weingartner mester vezetése alatt végezte el a sokoldalú zenetudást igénylő dirigensi kurzust.

— Hogy jutott eszébe karmesterséget tanulni? — kérdezem a bárónőt, akinek nagy, kék szemében felcsillan a lelkesedés, hiszen az őt legjobban érdekli művészetéről, a muzsikáról beszélhet...

Beethoven lelke szólalt meg...

— Kicsit minden hangszerhez konyitok — válaszolja — s a zene, a maga szublimált szépségeivel mindig vonzott, de én szerettem volna megközelíteni a muzsika összességét, az összhangzatok, a harmóniak titkát és metafizikai lényegét. Egy hangszeren is sokat lehet adni, de én arra a muzsikára szomjaztam, amit sok hangszer adhat. A mely mint egy piramis vagy dóm, sok különböző hangszer hangjának hozzájárulásából épül fel mulandó, a percben szertefoszló és mégis örökéletű szimfóniákká. Így határoztam el egy vakmerő percben, hogy a karmesterségbe belekóstolok. Sokat kellett tanulnom s Zürichből, ahol az egyetem filozófiai fakultását végzem — jártam át Baselbe Weingartnerhez.

Közben egy-egy nagy zenei világesemény színhelyére is ellátogattam. Így májusban leutaztam a flórenci *Maggio Musicale* zenei ünnepségeire, mely felejthetetlen élményt nyújtott. Beethoven kilencedik szimfóniáját hallottam többek között Weingartner dirigálása mellett s mondhatom lélekidézés volt, ahogy a hangok erdejéből, mint egy mindent elsőpró erejű orkán, a zene legnagyobb titánjának lelke szólalt meg s ahogy a szólisták vittek és emelték az ember lelkét a jeggyöngédebb

Szabadelőadás a salzburgi Dom-téren

— Mindez csak keret a tulajdonképeni érdekességhez, a dómterti szabad előadásokhoz, melyek legjobban bizonyítják Reinhardt rendezői zsenijét. 50.000 ember nézte végig a Jedermann-t, melynek főszerepét Paul Hörbiger játszotta óriási siker mellett. De külön élményt jelentett a Faust-előadás, melynek színpadát zseniálisan építették meg. Fausstadtnak hívják azt a sziklára támaszkodó, középkori-stílusú, árkádós várat, melyben a „Faust” minden jelenetének megfelelő helyiséget pillanatok alatt átváltott reflektorok világítják meg. Az emeletes épület fülkéi egymás fölött sorakoznak úgy, hogy nem telik idő a színpad átrendezésével, az előadás folytonos és lenyűgözően természetesen hat a természetes milieuban. Grétchen kertje valódi kert, melyben a legszebb virágok nyílnak és Faust dolgozószobája is a középkori alchimisták felszerelésével bír.

A nézőtér felett esős időben ponyvákat feszítenek ki s így lehetővé van téve, hogy az előadásokat kedvezőtlen idő esetén is megtartsák. A „Faust” előadása négy és fél óráig tartott, de a közönség Paula Wessely ígéző Grétjétől lenyűgözve áhitatos csendben ült a helyén este fél nyolctól éjfél 12-ig. A közönség az előadás végén, amikor éjfél kongottak a harangok Salzburg csillagos ége alatt — percekig állt és tapsolt.

A legnagyobb salzburgi szenzációt azonban Toscanini mester vendégszereplése jelenti, akit páratlan lelkesedéssel és melegséggel ünnepel a közönség. Ha feltűnik gyönyörű fekete limousinja, percek alatt körülveszik és virággal halmozzák el. Salzburgban minden kisgyermek tudja, hogy mi csoda hatalom Toscanini, akit fejedelmeknek kijáró tisztelettel vesznek körül. A koncerteken ezrekre rugó tömeg hallgatja végig az általa dirigált előadásokat.

A Mozart-koncerten történt egy kedves epizód. A harmadik és negyedik tétel közötti egy perc szünet után, mikor a mester felemelt kezében már megindult a karmesteri pálca s a közönség fi-

hangok szárnyán. A szólisták közül kettő magyar volt.

— Kik voltak a magyar szólisták? — kérdezem könyörtelen tárgyilagossággal...

— Szántó Emil, Rössler Endre — mondotta a bárónő, majd így folytatta érdekes visszaemlékezéseit:

— A pazar ünnepségek keretében megrendezett Festspielen megjelent az olasz király, a trónörökös is szép fiatal feleségével, ezenkívül Mussolini, akit még nem kötött le annyira háborus elfoglaltsága és melegen tapsolt Schuschniggel együtt, aki akkor éppen Olaszországban tartózkodott.

— A zenei ünnepségeket a Teatro Comunale-ban rendezték s a közel 4000 főre rugó különböző nyelvű, arcu és faju hallgatóság, mint egyetlen nagy internacionális szív fogadta magába a muzsika mindenkihez szóló, minden nyelven tudó varázshangjait.

Diplomaták rövid tiroli nadrágban

Marika bárónő egy illatos cigarettára gyújt, azután szinte ünnepélyes komolysággal mondja:

— Augusztusban Salzburgba utaztam, ebbe a különös levegőjű, középkori városba, melynek számtalan emléke maradt meg a XIII. századból s melyben a Festspielel s a régi operák, egy rég letűnt korszakának hangulatát varázsolják az idegenek elé. Mindenben a multak patinája s mintha az ember egy elvarázsolt városba jutott volna visszafelé az időben. Mindenki más lesz, mindenki átalakul, s ezt nem csak a város levegője, hanem a LANZ üzletei okozzák, ahol az amerikai és angol férfiak levelik szokásos elegánciájukat és gyapjúhaffelsóckerlit huznak a lábukra, fejükbe kis tollas pörge kalapot tesznek, rövid tiroli nadrágjukban alig lehet felismerni a tekintélyes diplomatákat és mereven szertartásos angol előkeiőségeket. Nagy szó az, hogy egy angol ur, hölgyek jelenlétében megmutatja térkalácsait, de a divat, a helyi szokás még nagyobb ur. A nők is a legnagyobb lelkesedéssel öltözködnek át a poetikus dirndli ruhákba.

gyelmesen várta a zenei élményt, nagy zajjal nyílt az ajtó és általános feltűnés közepette berobog egy hölgy, aki az első sorban foglalt helyet. Toscanini hátrafordult, de látva, hogy a késő érkezett: hölgy, türtőzteti magát. Ebben a percben azonban még hangosabban nyílik az ajtó és zajosan helyére botorkál egy ur, éppen a későn érkezett hölgy mellé ül le nagy székreccsgetés közepette. Toscanini pedig irónikus udvariassággal üdvözlözi az újonnan jöttet: „Good morning Sir”. Az illetén üdvözölt ur feláll, meghajol kényszeredett mosollyal, miközben a közönségből kitör a kacagás és pillanatokig tartó taps. Az ismeretlen ur, egész kicsire huzódik össze a helyén.

Az előadás után derült ki, hogy a megleckézett vendég a capurtalai maharadzsza.

A világhírű Toscanini zenészei között

— Végig néztem egyébként egy zenekari próbát, Toscanini dirigált. Háromszor, hatszor, tizszer elisméltetett zenészeivel egy-egy zenei tételt és valóban minden egyes ismétlés tökéletesítette, javította és az eredeti zenei elgondoláshoz közelebb hozta az előadást. Mint, ahogy avatott mester kezében szikrázó briliánsá csiszolódik a gyémánt, úgy kelt életre Toscanini varázserjű dirigenspalcája nyomán, a nagy komponisták zenei alkotása.

Közben este lett. A lámpafényben felizzanak Marika bárónő piros virágai, a dupla szegfűk és a dáliaik. A nyitott zongorán hangjegyfűzetek hevernek s a fehér billentyűk mintha sértődötten hallgatnának a mellőzés miatt. Megköszönöm a bárónőnek a színes, eleven beszámolót s a kapuhoz érve még elfogom egy felzengő Schumann-dal foszlányait.

W. ROSEN ALICE

Ujjain bütykök képződtek

A hugasav lerakódás következménye

Szervezetét megtisztította Kruschen által

A Kruschen só hatékonyságának egy kiváló példája a hugasav okozta lerakódások eltávolításában jutott tudomásunkra. Egy nő így ír:

„Apró bütykök kezdtek keletkezni ujjaim között és a lábam egyes részein, amik kellemetlen érzést kellettek. Azután álmoság és gyöngeség lépett fel és úgy látszott, hogy vérkeringésem rossz, mert a bütykök állandóan nőttek. Egy orvos tanácsára ágyban maradtam és diétát folytattam egy ideig és hogy hamarosan meggyógyuljak, Kruschen sőt ajánlott, amelyet úgy szedjek, ahogy elő van írva, hogy a hugasav-lerakódások a szervezetemből eliminálódjanak”.

„Ez 18 hónappal ezelőtt történt — amikor igen rossz bőrben voltam. Azonnal megkezdtem a kurát előírás szerint. Elkezdtem a napi Kruschen adagot szedni és higgye el, ma teljesen új embernek érzem magam. Állandóan szedem napi kis adag Kruschen sómat. Magasságom 160 cm. és testsúlyom 57 kiló. Semmi tulságos kövérég, semmi satnyaság, legteljesebb erőben vagyok — és bizonyos lehet felőle, hogy minden barátomnak elmondom mai egészségem titkát”. — W. R. M.

A Kruschen só feloldja a hugasavkristályokat és segíti a szervezetet e feloldott kristályoknak a természetes csatornákon keresztül való kiválasztásában.

A Kruschen sőt több mint 120 országban árulják s most már Romániában is minden gyógyszerárban és drogériában üvegenként 95 lejért kapható. 4359

Befejeződtek a memelvidéki választások

Panasz a választási visszaélések miatt

A memelvidéki választásokkal kapcsolatban tegnap a memelvidéki német egységfront vezetője Meiser dr. táviratot intézett a memeli egyezmény aláíró hatalmak genfi delegátusaihoz. A jegyzék figyelmezteti az angol, francia és olasz kormányt arra, hogy a litván választási bizottság meghamisítja a választás eredményét, egyes füzetekből kihagyták a német jelölt nevét, de ettől eltekintve, az irányító hatóságok a legkegyetlenebbül terrorizálják a német választókat. A választások egyébként hajnali 2 órakor fejeződtek be. Megállapítást nyert, hogy a választók 92 százaléka adta le szavazatát úgy a fővárosban, mint a vidéki kerületekben is.

CORSO 5 és 7 1/4 órák Utoljára!

Táncos dámák

Káprázatos kiállítású operett-revű
Ruby Keeler, Diok Powell, Ioan Blondell

Este 9 1/4 órák premier!

José Mojica és Rosita Moreno
nagy énekes filmje:

Álmaim

asszonya

SELECT Szükségere miatt szünet.

URANIA 5, 7 1/4 és 9 1/4 órák Utoljára!

SHIRLEY TEMPLE:

Kacagó szemek

Jön:

Játék a tűzzel (Spiel mit dem Feuer.)
Zenés vígjáték. Főszerepekben Paul Hörbiger és Trude Marlen.

A levegő ördögei. Pompás, izgalmas reptűlő im. Főszerepekben: James Cagney, Pat O'Brien, Margaret Lindsay.

A pecicai véres husvét az aradi törvényszék előtt

A pecicai véres husvét eseményei ma kerültek tárgyalásra az aradi törvényszék előtt, mint emlékeztetés, ez év husvétján történt, hogy Dragos Manoilă és Urcan Manoilă pecicai legényeket egy korcsmai verekedésből kifolyólag megölték. Totók Mátyás, Totók István, Kecskés József, Szomorú Illés és Laios, Kelemen István és Molnár István azóta letartóztatásban vannak, míg Kelemen Veres Annát közben szabadlábra helyezték. A mai tárgyalásra számos tanút idéztek be, a védő azonban a tárgyalás elhalasztását kérte, mert az egyik vádlott, Kelemen Veres Anna betegsége miatt nem jelenhetett meg. Ugyanakkor pedig annak a kérelmének is kifejezést adott, hogy Totók Mátyás és Szomorú Illés kivételével az összes vádlottakat helyezze szabadlábra, mert az ügyészség csak őket vádolja gyilkosság elkövetésével, míg a többiek ellen ugyanúgy csak cinkosság a vád, mint a szabadlábon lévő Kelemen Veres Anna ellen. Ezt a kérést a törvényszék elutasította, de a tárgyalás elhalasztását célzó kérésnek helyt adott.

— **Aradváros közegészségügye.** Az aradvárosi főorvosi hivatal legújabb közegészségügyi kimutatása szerint jelenleg 17 vérhas-megbetegedést, 13 tifusz- esetet, 15 vörheny-megbetegedést, 9 difteritisz- esetet és 4 gyermekparalízis megbetegedést tartanak nyilván. Ezek közül a gyermekbénulási esetek száma jelentősen csökkent, az utóbbi napokban mindössze két új vérhas és 3 új tifusz-megbetegedés történt, úgy hogy a járványos megbetegedések erős lecsökkenésére van kilátás.

— **MEGTALALTAK KOLUMBUSZ SAJÁTKEZÜLEG IRT NAPLÓJÁT.** Párisból jelentik: A „Matin” moszkvai táviratát közli, amely szerint a Fargópoll múzeumban megtalálták Kolumbusz Kristóf saját kezűleg írt naplóját. A napló első oldalán a következő sorok olvashatók: Kolumbusz Kristóf sajátkezűleg írt naplója Diego nevű fia számára. 1492. augusztus 3.

— **Ma folyt le Timisoarán az aradi és aradmegyei kisebbségi közjegyzők nyelvvizsgálója.** Mint ismeretes a nyelvvizsgán Aradról csupán a Beles-, Pascuti- és Sincal-irodák három helyettese: dr. Deutsch Izsó, dr. Sternheim Béni és dr. Embey Gyula vettek részt, míg a megyéből a radnai dr. Panek Róbert és a siriai dr. Raduly Mózes jelentek meg. A nyelvvizsgán ezenkívül még a timismegyei közjegyzők vettek részt. Minthogy az aradi és a megyei közjegyzők jól bírják a román nyelvet, így valószínűre vehető, hogy valamennyien átmentek a nyelvvizsgán. A vizsga eredménye egyébként előreláthatólag csak a jövőhéten kerül nyilvánosságra.

— **Repülő ünnepély a banaasai repülőtéren.** Bucurestiből jelentik: Október 27-én a banaasai repülőtéren hatalmas méretű repülőünnepélyt rendeznek. Erre az alkalomra megérkezik a szovjet légi haderő öt gépből álló flottilája, valamint egy óriási méretű repülőgép is, amelyről egyszerre 20 eftőernyős pilóta ugrik le. A demonstrációs bemutatóban résztvesznek francia, jugoszláv és csehszlovák repülők is.

Rózsaszínű gyémánt a szántóföldön

Anantapur kerületben (Madras-állam, India) egy szegény hindu földműves szántás közben ragyogó követ talált, melyet ekéje egy barázdából szántott fel. Kíváncsiságból megmutatta egy ismerős ékszerésznek, ki megállapította, hogy a kö értékes nyersgyémánt, melyet 525 fontért azonnal meg is vett. Csiszolás után a kö 20 karát súlyú, remek rózsaszínű gyémántnak bizonyult, melynek értéke sokszorosan meghaladja az eredeti árat.

— **Mindazon mérgezési esetek leküzdésénél,** melyeket romlott ételek okoznak — főleg húsmelegzés vagy gombamérgezés előfordulásakor — a gyorsan ható, természetes „Ferenc József” keserűviz azonnali használata rendkívül fontos segéd-eszköz.

— **Ma az alatti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

JANKA: Bulevardul Regele Ferdinand.
SZONDI: Str. Consistoriului.
WEISZ: Piata Avram Iancu.

— **A kínaiak lázítása a japánok ellen.** Tokióból jelentik: A hupei japán konzul tiltakozott a tartomány kormányzójánál a japánellenes röpiratok terjesztése miatt és különösen azért, mert a kínai katonaság kaszárnyáiban állandóan lázítanak a japánok ellen. Két ágyunaszád indult utnak Hankau irányába.

— **Rendszabályok a 20 leies „hólabda” ellen.** Bucurestiből jelentik: Az igazságügyminiszterium és a főügyészség szigorú rendszabályok életbe léptetését határozták el a 20 leies „hólabda” rendszerű szerencsejáték ellen, amely az egész országban rendkívül elterjedt.

— **Bucurestibe vitték a lasi-i tömeggyilkost.** Bucurestiből jelentik: A lasi-i tömeggyilkost, Caciucot ma Bucurestibe hozták. Mint ismeretes, Caciuc újabb vallomása során olyan gyilkosságok elkövetését is beismerte, amelyek Bucurestiben játszódtak le. Ezeket a bucaresti-i gyilkosságokat akariák most megvizsgálni a tömeggyilkos közreműködésével. A tegnapi nap folyamán folytatták a vizsgálatot és ennek során az emberi mivoltából teljesen kivetkőzött bandita elmondotta, hogy a tulajdon apját is meggyilkolta, részletek ismertetését azonban megtagadta.

— **Új szérum a tüdőbaj ellen.** Londonból jelentik: A tüdőbaj leküzdése most már teljes sikerrel kecsegtet. Spaethinger Henry svájci orvosprofesszor olyan szérumot fedezett fel, amely az emberi testet ellenállóvá teszi a tüdővész bacillusa ellen.

— **Áthelyezések a rendőrségen.** Cerchez Emil komiszár, aki eddig az aradi rendőrség elkölcse-rendészeti és nyilvántartási osztályát vezette, ma átvette az V. kerületi rendőrség vezetését. Helyébe az erkölcsrendészeti és nyilvántartási osztály ideiglenes vezetésével Borlea Traian bízták meg.

Vérkonzerv

A csikágói Illionis-egyetem sikeres kísérleteket folytat vérkonzerválással vérátömlesztés céljaira. Egyelőre egészséges kutyáktól vesznek vért, amelyet üvegtartályokban megfagyasztanak és azután egy másik kutyán eret vágna és a vérkonzervvel pótolják vérvessztességét. Remélik, hogy az eljárást rövidesen embereknek is alkalmazni lehet. A vérkonzerveket osztályokba sorozták, hogy minden beteg számára azonnal megtalálják a szükséges vérmínőséget. Az új rendszer sokkal tisztább, biztosabb, gyorsabb és olcsóbb lesz az eddigi átömlesztésnél.

— **Visszatér 140 volt orosz hadifogoly.** Bucurestiből jelentik: A külügyminiszterium interve-niált a Banca Nationala vezetőségénél, hogy megfelelő valutát bocsásson rendelkezésére 140 volt orosz hadifogolynak, akik vissza akarnak térni hazájukba.

— **A WIZO most kezdi meg folytatódó hétéber kurzusait** olcsó áron, kezdők és haladók részére. A kurzusokon nem-tagok is részt vehetnek. Érdeklődés és beiratkozás Weiszberger Gusztávnál (Eminescu-ucca 2., I. em.), naponta 3—5 között.

— **Elloptak két ökröt.** Cornea Traian, Lazuri községbeli gazdálkodó feljelentést tett az aradi rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek ellopták két ökröt, amelyek a város határában legeltek. A rendőrség az ügyben megindította a vizsgálatot.

— **A Cassa Munc CFR. nyugdíjasok egyesületének aradi fiókja** str. Buciumului No. 1. értesíti az összes CFR, volt MÁV. és ACSEV. nyugdíjas tagjait, hogy minden szombaton 9—13 óráig az egyesület helyiségében jelentkezzenek az arcképes igazolványok kicserélése és folyó hó szeptember 5-től kezdődőleg minden szombaton információk és kérvények kiállítása végett.

Az „örök élet” itala

Csodálatos felfedezést tett egy bengáli vegyész

Londonból jelentik: Dr. B. N. Gosh, híres bengáli vegyész felfedezte az életelixirt. Dr. Gosh kijelentette, hogy a korszerű vegytudomány segítségével tanulmányozta a sokezeréves hindu varázsitalrecepteket és ezek alapján sikerült olyan italt készítenie, amely bámulatos fiatalító hatást gyakorol és jelentősen meghosszabbítja az életet. A csodaszer főalkatrészei: higany- és kénoldatok és bizonyos, csak Indiában található gyógyfűvek. A kezeléshez nem kell semmiféle műtet, a varázsitalból már csekély adag is bámulatos hatást gyakorol. A felfedezés iránt egy előkelő angol vegyészeti gyár is érdeklődött.

A világ legkomolyabb orvosi folyóirata Igy ír a „Gastro D” új amerikai gyógyszer csodálatos hatásáról.

A „Wiener Medizinische Wochenschrift” többek között ezt írja: A „Gastro D” kezelés hatásosnak bizonyult az emésztőszervek ideges zavarainak eseteiben, ahol a klinikai és chemio-fizikai vizsgálatok nem mutattak ki semminemű anatómiai elváltozást. Ezeknek a megbetegedéseknek alapja a túlérzékenység, amely könnyen megszüntethető a „Gastro D” kezeléssel. A „Gastro D” elősegíti az epe kiürülését, mert szabályozza a belek peristaltizmusát (a belek mozgását) és ezáltal megakadályozza az epeutak fertőzését. Vastagbélgyulladás (Colitis) és epegyöcsök eseteiben kielégítő eredményeket értünk el. A vastagbélgyulladás által okozott vastagbélfájdalmak — a belek peristaltizmusának (mozgásának) szabályozása következtében — csillapulnak és megszűnnek. A vizelet visszatartásával összekötött vese és hólyaggyöcsök eseteiben a „Gastro D”-nek azonnali hatása van.

Összefoglalva megállapíthatjuk, hogy a „Gastro D”-nek csillapító és azonnali hatása van a következő esetekben: az összes gyomor- és bélkérgelyeknél, a gyomor és béltájéki görcsöknel, gyomorsavtúltengés, vagy működési zavarokból eredő fájdalomknál, a vegetatív idegrendszer szempontjából labilis egyéneknél, valamint operációk után előforduló összenövéses fájdalomknál. A „Gastro D”-kezelés ajánlatos még a gyomorkasok görcseinél, a vizelet és epeutak görcseinél, colitisnél, ér- és hörgőgörcsöknel. A „Gastro D” rámutat arra, hogy görcsrel, szervi sérüléssel, vagy szűkülettel állunk e szembe. Tehát a „Gastro D” egy nagy értékű görcsoldó és csillapító szer. Figyelje a fentemlített folyóirathól itt megjelenő további idézeteket. Dr. F. T.

A „Gastro D” gyógyszert 130 lei utánvétellel küldi az európai vezérképviselő: CSASZAR E. gyógyszer-tára: Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Repülőkatasztrófa

csodálatos szerencsével Brasovban Zuhanás közben pontosan két tölgyfa között akadt fenn egy katonai repülőgép

Brasovból jelentik: Az utóbbi hetekben sürin ismétlődő repülőszerencsétlenségek között Brasovban a világ egyik legszerencsésebb repülőszerencsétlensége játszódott le.

Ciocarlanu repülőőrmeister könnyű kétüléses vadászgépen szállt fel hétfőn reggel hét órakor az IAR repülőtelepén. A gépnek két órára való benzine volt. Kilenc órakor aggódon figyelték, hogy a gép nem tért vissza. Azonnal felszállott egy másik gép, amely hosszas keresés után megállapította, hogy a repülőgép a Pietris nevű csucs mellett tölgyerdőben lezuhant.

A pilóta ekkor már rőzsessedő asszonyok szekeirén a repülőtelepre ment, ahol jelentkezett. A repülőgép egymástól alig három méterre levő két tölgyfa törzse között akadt fenn zuhanás közben. A motor pontosan a két fa törzse között sértetlen maradt. Csak a propeller és a két szárnyvég rongálódott meg. Ciocarlanu őrmeister kis ütődéseken kívül sértetlenül uszta meg a katasztrófát, amely végzetes is lehetett volna, ha a motor csak öt centiméterrel arrább, a fába vágódik. A vizsgálat megindult. Az utolsó hetekben gyors egymásutánban ez már a 11-ik katonai repülőszerencsétlenség az országban.

— **Mükedvelő előadás Ineun.** Az Ineun róm-kathi. nőszövetség jól sikerült táncal egybekötött mükedvelői előadást rendezett a „Hotel Central” összes termeiben. A rendezés fáradságos és nehéz munkáját Hauser Sándorné nyug. ezredes neje a nőszövetség agilis elnöknője, valamint Metz Sándorné mérnök neje az egylet alelnöknője rendezték nagy odaadással. Külön kiemelkedő a nőszövetség agilis gárdája: Kócsy Lászlóné, Fleischer Ilonka, Winklerek Jánosné telekkönyvi aligazgató neje, Albert N.-né és még többen, akik a rendezés nehéz és fáradságos munkáját vállalták. A mükedvelői előadást Kereszturi Vilmos rendezte. A mükedvelők kitünően szórakoztatták a közönséget. Scherer Nusi jól iskolázott hangjával külön kihívásokat kapott. Az előadás után reggelig tartó táncmulatság volt, ami a legjobb hangulatban ért véget. Külön említendő meg Scherer András, a Hotel Central tulajdonosának nagyszívrően felterített étterme.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A kedvezmények egész sorát biztosítja a nagyipari vállalatok számára a nemzeti ipar védelméről szóló törvény tervezete

A kedvezményeket csak azok a vállalatok élvezhetik, amelyek legalább 90 százalékban román elemet alkalmaznak — Kartellek a jövőben csak a minisztérium engedélyével alakulhatnak

A javaslatot a parlament őszi ülészaka elé terjesztik

Az autarchia gazdaságpolitikája nálunk önkéntelenül maga után vonta az itteni ipar fejlődését, természetes tehát, ha ugy az illetékes kormánytényezők, mint a pénzügyi és gazdasági élet vezetői az eddiginél fokozottabb figyelmet szentelnek — a mezőgazdaság mellett — az ipar kérdéseinek is. A nemzeti ipar védelméről szóló törvény hatálya indvoalevőleg nemrégiben lejárt, de érvényét 1936. április 1-ig meghosszabbították. Eddig az időpontig a kormány új törvényjavaslatot készít, amely a jelenlegi követelményeknek a régebbi törvényenél inkább megfelel. A legutóbbi minisztertanács elhatározta, hogy ezt az új ipartörvényt szintén a parlament őszi ülészaka elé terjesztik.

— A javaslat mindenekelőtt azt állapítja meg, hogy mi értendő ipari vállalat alatt.

Az új törvény kedvezményeiben csak azon vállalkozások részesülhetnek, amelyek legkevesebb 10 lóerős géppel és husz munkással dolgoznak.

A feltételek közé tartozik az is, hogy

legalább hetven százalékban belföldi nyersanyagot dolgozzon fel, vagy pedig gyártmányainak legkevesebb harminc százalékát exportálja.

Kedvezményben részesülnek azon ipari vállalatok is, amelyek olyan nyersanyagokat vagy készgyártmányokat állítanak elő, amelyek bizonyos külföldi áruk használatát fölöslegessé teszik. Ugyancsak a fenti kategóriába sorozzák a mozdony-, a motor-, a fegyver- és a repülőgépgyárakat.

Az eddigi rendszertől eltérően nem az összes iparvállalatok fognak egy és ugyanazon kedvezménynek örvevényi. Azokat, amelyek kedvezményeket kapnak, fontosságuk szerint osztályozzák.

Minden év elején külön bizottság végzi el az osztályozását, amit a minisztertanácsnak kell jóváhagynia. A kedvezmények 15 esztendősi időtartamra szólnak.

Az adandó kedvezmények a következők: Azok a gépek, szerszámok, stb., amelyek az ipar folytatásához szükségesek, vámmentességet élveznek. Abban az esetben, ha valamelyik gyár mezőgazdasági eredetű nyersanyagot dolgoz fel, vagy pedig belföldi bányák termékeit használja

fel gyártmányai előállításánál, visszakérheti a gyártáshoz szükséges külföldi nyersanyagok vámilletékeit, ha az általa gyártott árucikket exportálja. Az exportált áruknál levonják majd a fogyasztási adót is. A gyárak felépítéséhez és működéséhez szükséges anyagok ugy a CFR-en, mint a tengeri és folyami hajókon ötven százalékos szállítási kedvezményt élveznek. Azon iparvállalatok, amelyek a törvény kedvezményeit élvezik.

kész gyártmányait is olcsóbb tarifa mellett szállíthatják.

A gyárak működéséhez szükséges épületeket minden városi vagy megyei építészeti illeték alól mentesítik.

A kedvezményezett iparvállalatok ötven százalékkal leszállított egyenes ipari adót fizetnek majd.

Az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumnak joga lesz arra, hogy a kedvezményt valamely vállalatnak ne adja meg vagy pedig — ha új gyártmány bevezetéséről van szó — a támogatással odáig menjen, hogy a vállalatot szubvencionálja. Mindazon vállalatok, amelyek részére minisztertanácsi jegyzőkönyv által biztosítják a kedvezményeket, előnyben részesülnek a közmunkáknál is. Abban az esetben, ha valamelyik gyár vállalat nem teljesíti a vállalt kötelezettségeket, a minisztérium megvonhatja tőle a kedvezményeket. A javaslat szerint ez elsősorban akkor következik be, ha nem tartják szem előtt a román elem (román állampolgárok) alkalmazásáról szóló intézkedéseket.

a kedvezményeket ugyanis majd csak azok a vállalatok élvezik, amelyeknél az alkalmazott román elem legalább 90 százalékot ér el.

Kartellek a jövőben csak az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium engedélyével működhetnek. A jövő hét folyamán a nagyipar képviselőit érkeztetjük meg, hogy a törvény végleges szövegébe ne kerüljön olyan intézkedés, amely akár a kisebbségi vállalatok, akár a kisebbségi alkalmazottak szempontjából káros lehetne.

Az illetékes tényezőknek a javaslat előmunkálatait élénk figyelemmel kell kísérniük és oda kell hatniuk, hogy a törvény végleges szövegébe ne kerüljön olyan intézkedés, amely akár a kisebbségi vállalatok, akár a kisebbségi alkalmazottak szempontjából káros lehetne.

A számla- és nyugtabélyegek lerovásának módja és a forgalmi adó fizetésének szabályai

Szigorúan ellenőrzik a pénzügyi közegek az egyes vállalatoknál a bélyegilletékek lerovását

Tekintettel arra, hogy az utóbbi időben a pénzügyi közegek rendszeres felülvizsgálatot vezetnek a kereskedőknél, valamint a vállalatoknál és összes bélyegköteles irataikat alaposan megvizsgálják az alábbiakban ismertetjük a számla- és nyugtabélyegek lerovására, valamint a forgalmi adó befizetésére vonatkozó intézkedéseket.

A részvénytársaságoknak nemcsak számláikat, hanem nyugtáikat is cotor-rendszerű törzskönyvből kell kiállítaniok, két részből álló különleges bélyegek — tehát nem közönséges okmánybélyegek — alkalmazásával. Ezzel szemben a nem részvénytársaság gyanánt működő cégek, tehát az egyéni vagy társas cégek nyugtáikat továbbra is egyszerű nyugtáirapokon közönséges okmánybélyeggel kötelesek bélyegezni.

A számlákat ugy a részvénytársaságoknak, mint az egyéb cégeknek kizárólag cotor-rendszerű könyvekből, két részből álló különleges bélyegek alkalmazása mellett, szabad csak kiállítani. A számla- és a nyugtabélyegek szöveggel irandók át. Ha a bélyegek nincsenek szöveggel vagy cégelírással átírva, az okmány olyannak vétetik, mintha nem volna lebélyegezve. A repülőbélyegket a félnek kiadott számlákra kell ragasztani, a könyvben maradó törzsszelvényekre (cotor-ra)

a következő bélyegzőt kell alkalmazni: „Timbrul de aviatie in valoare de Lei 2— a fost aplicat in intregime pe factura originala.” Amig a számla és nyugtabélyegek kizárólag szöveggel, vagy cégelírással való átírás által hatálytalanítandók, a repülőbélyegeket ugy átírás, mint „Anulat” szövegezési bélyegzővel is érvényteleníteni lehet.

Ugy a részvénytársaságok, mint az egyéb cégek számára a 900 leien aluli számlákon közönséges, kis címletű (20, 40, 60, 80 banis) okmánybélyegek alkalmazandók miután a pénzügyminisztérium a 900 leinél kisebb összegű számlákon az 1934. május 2-iki 29.576 számú körrendeletével megengedte a kis címletű közönséges okmánybélyegek használatát. E számlákon minden felfelé kerekített 100 lei után 20 bani okmánybélyeg és 2 lei repülőbélyeg alkalmazandó. Miután a kis címletű bélyegek nem oszthatók ketté és csak a vevő számára kibocsátott számlán róhatók le, a törzskönyvben maradó szövegre a következő szöveg vezetendő: „Timbrul fiscal in valoare de... bani precum si timbrul de aviatie in valoare de 2 lei aplicat in intregime pe factura originala.”

A pénzügyi közegek legújabb kifogásolják, hogy a számlákon való nyugtatások alkalmával a

Covasinti hegyközség

szüreti ideje október hó 15-re lett megállapítva. Ertesítjük a szőlősgazdákat, hogy senkisé megkezdhet szüreteléshez a megállapított idő előtt és mielőtt az adója nincs kiegyenlítve.

6557

Az elnökség.

nyugtázást eszközölő cég nem alkalmaz nyugtabélyegyet is. Ezzel szemben a bélyegtvörvény 4. szakasza 20-ik paragrafusának utolsó bekezdése szerint a számlákon többszöri bélyegmentes nyugtatás eszközölhető időpontra való tekintet nélkül. Az egyedüli feltétel, hogy a nyugtatások összege a számlaösszeget meg ne haladja. Egyes pénzügyi közegek a főkönyvi személyi számlák és folyószámlák tételeit illetőleg is tévesen azon álláspontra helyezkednek, hogy az áruhitelből származó terhelések után a kereskedőknek nyit folyószámlahitel címén 3 ezrelékes illetéket kell fizetniük. Ezzel szemben a központi bélyegügyi bizottság még az 1931. február 26-iki döntvényében kimondotta, hogy nem nevezhető nyit folyó számlahitelnek az áru eladásával egyidejűleg keletkezett hitel a vevő által egészében vagy részleteiben ki nem fizetett vételárra vonatkozólag. Ez a művelet egyszerű adás-vételnek tekintendő, amelynek kiegyenlítésére az eladó által bizonyos határidő engedélyeztetett. A 100 leien aluli számlák is bélyegkötelesek (20 bani és 2 lei repülő.) A 100 leien aluli nyugták azonban nem bélyegkötelesek.

Hasonlóképpen nem bélyegkötelesek a naponként kiállított munkabérlajstromok 100 leinél kisebb tételei.

A külön összegben számlába állított forgalmi adó után nem fizetendő forgalmi adó. Maga a forgalmi adótörvény 4. szakasza, továbbá az 1934. március 31-én kiadott 603. számú minisztertanácsi napló, amely a Hivatalos Lap 1934. április 17-iki 189. számában közzétette, záró intézkedéseiben szövegesen kimondja: A szállítási költségek, bélyegek és a forgalmi adó, amelyek a számlában külön állítatnak, mentesek a forgalmi adó fizetésének kötelezettsége alól.

Végül a legutóbb kiadott 176-174. számú 1935. pénzügyminiszteri rendelet szerint a munkások és alkalmazottak fizetése után járó negyedszázalékos munkakamarai pótdadó, a fizetés adóköteles nettó összege után számítandó. Tehát: a fizetésből előbb levonandó a 750 lei adómentes rész a maradék összege után számítandó a negyedszázalékos munkakamarai pótdadó. Magától értetődik, hogy a 750 leien aluli havi fizetések még a munkakamarai pótdadó szempontjából sem vezetendők a személyzeti fizetések lajstromába.

A gabonaexportőrök kötelesek a Banca Nationala-nak bejelenteni üzleteiket

A Banca Nationala a gabonaexportőrökhöz körlevelet juttatott el fiókjai után és ebben a körlevélben a következőkre hívja fel az exportőrök figyelmét: Az exportformalitások eszközölésekor, egyidejűleg az adás-vételi szerződéssel be kell mutatni másolatban az árat igazoló szerződést vagy levelezést. Ennek a másolatnak, amelyet az exportőrnek alá kell írni, magában kell foglalnia: azt az időpontot, amikor az eladásra vonatkozóan létrejött a megállapodás, az eladó nevét, a vevő nevét, a közvetítő ügynök nevét, az eladott áru megnevezését, az eladási árat, a szállítási időpontot, az ügynöknek járó jutalékot, valamint többi feltételeket. Minden eladásról értesíteni kell a Banca Nationalát és ezért naponta be kell mutatni a jegybanknak az adás-vételi szerződéseket, valamint a távirati megállapodásokat, hogy azokat a kiviteit ellenőrző szolgálat láttamozza.

Ez az intézkedés ellentétben áll azzal a meg egyezéssel, amely az elmúlt napokban a Nemzeti Kivitei Intézetben tartott gyűlésen az exportőrök, a földművelésügyi minisztérium és a Banca Nationala között jött létre. Ennek a megegyezésnek értelmében ugyanis az export-szerződéseket a Gabonaexportőrök Szindikátusánál kell bejelenteni, amely a bejelentéseket illetékes helyre továbbítja. Főlegesen tehát, hogy az exportőrök külön bejelentéseket eszközöljenek a Banca Nationalánál is. A Gabonaexportőrök Szindikátusa az új rendelet ellen már be is jelentette tiltakozását.

Figyelem!

Nem minden 3
prezervatív. =

„OLLA”

GUM..?

„OLLA”

ne fogadjon el
„Olla” helyett
silány utánzatokat.

Elvi megegyezést kötött külföldi tartozásaink rendezésének ügyében a pénzügyminiszter

Antonescu pénzügyminiszter Genfből visszatért Bucarestbe. A sajtónak adott nyilatkozatában a pénzügyminiszter kiemelte, hogy Laval francia miniszterelnökkel és Bonnet pénzügyminiszterrel elvi megegyezést kötött. A román delegáció által előterjesztett javaslatokat a francia államférfiak elfogadták. Az egyezmény gyakorlati keresztülviteléhez még 200 millió francia frank szükséges. Ezt a kérdést csak úgy lehet megoldani, ha a francia kormány lehetővé teszi, hogy Franciaország árukat vásároljon tőlünk. Százmillió frank fedezésére — mondotta a pénzügyminiszter — már megtaláltuk a megoldást, míg a fennmaradó százmillió frankra a francia kormány keres és minden valószínűleg rövidesen talál megoldást. A tanácskozásokat Párisban egyébként Zuceanu párisi követ folytatja, de nem lehetetlen, hogy rövidesen Badulescu pénzügyi államtitkár is Párisba utazik.

OKTÓBER 27-ÉN ÉS 28-ÁN KONGRESSZUSZT RENDEZ BUCURESTIBEN A SFATUL NEGUSTORESC. Niculescu-Ritz elnöke alatt a Sfatul Negustorese választmánya ülést tartott és úgy határozott, hogy a Sfatul Negustorese országos kongresszusát október 27-én és 28-án tartják meg Bucarestben. A napirenden a következő pontok szerepelnek: Az állami adórendszer reformja; az élelmiszerkereskedelemben kivett adók és illetékek; az ország bel- és külkereskedelme; a védővámok rendszere, a kartellek, trösztök, monopólok; a kereskedelmi és iparkamara újraszervezése; a szeszmonopol-törvény; a vásárnapi munkaszünet és a munkabírlóságok; a vándorkereskedelem, vásárok, oborok; társadalombiztosítás, a kereskedők nyugdíjintézete; a kereskedői foglalkozás törvényével való szabályozása; a kényszeregyezés, a váltótörvény és új bank-rendszer; a furdó- és üdülők helyek kereskedelme; a piacokon való kereskedelem; a „vadul comercial”; a szállítási tarifa, szabadkikötők kérdése; szervezeti kérdések, valamint a kereskedő-ijuság megszervezése.

Háboruban minden hadianyag

Bernard Baruch, az amerikai nemzeti lőszerellenőrzőtanács szakértője kijelentette, hogy az Egyesült-Államok csak úgy őrizhetik meg háboru esetén semlegességüket, ha semmit sem adnak el a hadviselőeknek. Háboruban nincs oly áru, amely nem képezhetne hadianyagot. A buza, hus, és egyéb élelmiszerek, ruhanemű és egyéb szükségleti cikkek éppoly fontosak, mint a bombák.

Leszállítják a Keletre irányuló áruk szállítási tarifáját. A CFR, vezérigazgatósága elhatározta, hogy október 15-től leszállítja a Keletre irányuló áruk szállítási tarifáját és ez által főleg a gabonaművek exportját igyekszik megkönnyíteni. A szállítási tarifa csökkentése nemcsak a CFR-re, hanem az S. M. R.-hez tartozó tengeri hajókra is vonatkozik és a következő helyekre irányuló szállítmányokra lép érvénybe: Pireus, Saloniki, Alexandria, Beyruth, Port-Said, Haiffa és Jaffa. Az október 15-én életbe lépő tarifa az eddigivel szemben 20—25 százalékos kedvezményt jelent.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

A legolcsóbban és a legkényelmesebben
a SERVICIUL MARITIM ROMAN
S. M. R.
hajóival utazhat

Palesztinába és Egyptomba.

valamint Török és Görögországba.
Szakszerű utitanács és információs
osztály.

Látogatási utazás-rendezés.

Információk céljából forduljon a
S. M. R. képviselőjéhez. 461

Künstler
Utazási és vízumiroda Arad,
Bulev. Regina Maria 24. Telefon 86.

SPORT KÖZLÖNY

A Sparta tartja vezetőhelyét a másodosztályban, a Gloria a szövetségi díj éllövosa

A másodosztályu bajnokságban vasárnap teljes forduló játszottak le a csapatok és az élcsoport tagjai közül csak a Banatul szenvedett vereséget és így már csak a Sparta és az Astra állnak egyformán a tabella élén, azonban a Sparta jobb gólarányával birtokolja az első helyet.

Jövő vasárnap a két vezető csapat találkozik egymással

és ezen a meccsen eldőlhet az elsőség kérdése. Meglepő a kitűnő Slavia és Fortuna előretörése és ez a két csapat is beleszólhat a végküzdelmekbe.

A szövetségi díjban a Gloria — úgy látszik — hetes szériában van, mert vasárnap ismét 7:0-ra győzött ezuttal az élcsoport egyik tagja, a Tricolor felett és így visszafoglalta vezetőhelyét, de csak jobb gólaránnyal vezet az AMEFA tartalékjai előtt. A harmadik helyet a még pontvesztés nélkül álló, kitűnő CAAGárda foglalja el. Alább adjuk ugy a másodosztályu bajnokság, mint a szövetségi díj táblázatát:

Másodosztályu bajnokság:

1. Sparta 5 4 1 — 15 2 9

2. Astra	5	4	1	—	15	6	9
3. Banatul	5	3	1	1	12	7	7
4. Slavia	4	3	—	1	15	5	6
5. Fortuna	5	3	—	2	14	7	6
6. Titanus	5	2	1	2	9	7	5
7. Crisana	5	2	—	3	6	9	4
8. Victoria	5	2	—	3	6	10	4
9. Virtutea	2	1	—	1	2	3	2
10. Patria	4	1	—	3	4	3	2
11. CS Lyra	6	1	—	5	4	10	2
12. Concordia	4	1	—	3	5	16	2
13. Vulturul	5	1	—	4	3	19	2

Szövetségi díj:

1. Gloria	4	3	1	—	23	2	7
2. AMEFA	4	3	1	—	24	4	7
3. CAA	3	3	—	—	22	3	6
4. Tricolor	4	3	—	1	16	8	6
5. SGA	4	3	—	1	10	6	6
6. Olimpia-PTT	4	3	—	1	11	9	6
7. Transylvania	5	2	1	2	12	23	5
8. Intelegerea	3	1	1	1	4	7	3
9. Juventus	3	1	—	2	6	11	2
10. USA	4	—	—	4	2	10	—
11. Soimi-CFR R. A.	4	—	—	4	2	14	—
12. Hakoah	3	—	—	3	2	18	—
13. Sparta	3	—	—	3	1	20	—

Helyt adtak a Transilvania és az SGA óvásainak — Elvették az USA pontjait

Az aradi alkerületi sportszövetség ma tárgyalta a Transilvania és az SGA-nak az USA ellen beadott óvásait, amelyeket az egyesületek Faragó I. és Tyukodi szerepeltetése miatt nyújtottak be. A sportszövetség hosszasan tárgyalta az ügyet és végül is helyt adott az óvásoknak és a mérkőzések eredményeit megsemmisítette és a meccseket 0:0 gólaránnyal a Transilvania, illetve az SGA javára írta. Az ítélet sportkörökben nagy szenzációt keltett és az USA minden bizonyítással megellebbez a szövetség marasztaló ítéletét. Érdekes, hogy az Intelegerea, amely szintén elvesztette az USA elleni mérkőzését, ugyancsak óvott, de nem Faragó miatt (Tyukodi azon a meccsen nem játszott), hanem Gulyás miatt, miután azonban Gulyás ügye rendben van, az Intelegerea óvását elutasították.

Újból tárgyalják a Gloria óvását az „U” ellen

A Gloria tudvalevőleg megóvta az Univerzitatea ellen 2:1 arányban elvesztett mérkőzését a tárgyalmások Orza miatt, aki még az átigazolási időben visszaigazolását kérte anyae egyesületéhez, a Mureshez. A Biroul Federal tegnapi ülésén tárgyalta a Gloria óvását, amelyet eredetileg a nemzeti bajnoki bizottság elutasított és az óvásnak helyt adott és az ügyet újból való tárgyalásra visszatétette a nemzeti bajnoki bizottsághoz.

Merkli és Bermoser vezetnek a góllövő-listán

A kerületi elsőosztályu bajnokságban vasárnap az Olimpia Bermoserje négy, az Intelegerea Merklje pedig három gólt lőtt és így 8—8 góllal ők ketten vezetnek a listán a hétgólos Mihók előtt. A lista az alábbi:

8 gólos: Merkli (Intelegerea), Bermoser (Olimpia-PTT).

7 gólos: Mihók (Olimpia-PTT).

6 gólos: Karabell (CAA), Gulyás (USA).

5 gólos: Ujj II. (Unirea).

4 gólos: Parjol (Olimpia-PTT).

3 gólos: Farkas II., Stahl (Intelegerea), Tisza (Soimi-CFR R. A.), Fritz, Kovács (SGA), Szinder II. (USA).

Vasárnapi futballműsor

Nemzeti bajnokság: Bucarestiben: Venus—Universitatea, Juventus—Chinezul, Aradon: Gloria—CFR, Timisoarán: Ripensia—AMEFA, Clujon: Victoria—Unirea-Tricolor, Oradeán: Crisana—CAO.

Kerületi bajnokság I. oszt.: Unirea—Olimpia-PTT, Transilvania—Juventus, Soimi—Intelegerea, USA—Hakoah, SGA—Tricolor.

Kerületi bajnokság II. oszt.: Lyra—Fortuna, Patria—Slavia, Banatul—Concordia, Sparta—Astra (derbi), Victoria—Titanus, Crisana—Vulturul.

Szövetségi díj: Transilvania—CAA, Sparta—Juventus, USA—Gloria, Soimi-CFR R. A., SGA, AMEFA—Olimpia-PTT, Tricolor—Intelegerea.

Ijusági bajnokság A) csoport: Hakoah—Juventus, Soimi-CFR R. A.—AMEFA, Titanus—Banatul, SGA—Tricolor.

Ijusági bajnokság B) csoport: Astra—Sparta, Unirea—Fortuna, Crisana—Olimpia-PTT, Gloria—CAA.

O UJ tisztikart választott a Nyugati Liga. A Nyugati Liga tisztújító közgyűlést vasárnap bonyolították le Timisoarán, amelyen különösebb esemény nem adódott. A központ által kinevezett Farcasanu dr. (elnök) ügyvédén kívül, valamint Theodorescu Gheorghie kapitány, dr. Corcan és Doslea mellé Juga Liviu Timisoaráról, Ferdinand Gheorghet Aradrói és Radoslav mérnököt Lugojról, továbbá dr. Mariort nevezték ki, illetve választották meg rendező tagokká: Pótagok Kirculescu Eugen ezredes, Vasilescu és Jonescu lettek, míg cenzorokká Bonceat, Redeat és Szabó Miklóst választották meg. Pótcenzorok: Schmidt és Lázits.

O Dacia Romania lesz a Romania új neve? A futballszövetség elutasította a Romania felnevezését, a neve megváltoztatásáról szóló rendelkezés ellen. Október 15-ig köteles a csapat új nevet választani. Az eddig leginkább esélyes Victoria név mellett most a Dacia Romania név került előtérbe, valószínű, hogy ezt választja a vezetőség, hacsak ez ellen is nem lesz kifogása a szövetségnek.

O Rómában a kövészlágbajnokságokon a kisöblü puska-versenyeket bonyolították le. Fekvő és térdelő helyzetben a csapatversenyt Esztország, álló helyzetben Finnország nyerte. Az egyéni győztesek a fenti sorrendben Turanne (francia) Lokholar (eszt) és Lehtinen (finn).

Tíz-tíz évi súlyos börtönre ítélték az aradmegyei rabló-cigányokat

Hogyan rabolták ki Nadas község határában Mihesti Ioan gazdálkodót? — Késsel szurkálták a lefegyverzett gazda feleségét, míg el nem árulta a pénz rejtékelyét

Egy borzalmas éjszaka eseményeiről hangzottak el ma tanuvallomások az aradi törvényszéken. Őt Dorgos községben lakó cigány állott a törvényszék előtt, azzal a váddal, hogy ez év május 14-ikén ki akarták rabolni a Nadas község határában lakó Mihesti Ioan és vadházastársát, Petcu Mária-t. A vádirat az eseményeket a következőkben foglalja össze:

Ez év május 14-ikén este Mihesti Ioan arra lett figyelmes, hogy háza kapuján kopogtatnak. Kinyitotta a kaput és

ott öt, botokkal felfegyverzett cigányt látott. Az egyik köszönt neki és az iránt érdeklődött, hogy a közeli faluba merre vezet az út? Ő megmagyarázta, majd pedig ugyanaz a cigány vizet kért tőle. Bement a házba, kihozta a vizes korsót, a cigány ivott is és miután letette a korsót, Mihesti nyakának ugrott ezzel a kiáltással:

— Elő a pénzzel!

Rablótámadás

Még ketten Mihestire támadtak, aki védekezni próbált, de természetesen ez nem sikerült. Mihesti ekkor azt mondta nekik, hogy hajtsák el a juhait, mert nem tud adni, neki pénze ugyanis nincs. A cigányok ekkor megkötözték, ütlegelni kezdték, majd pedig bementek a házba és itt rátámadtak az asszonyra is, aki éppen kenyert akart sütni. Az egyik kint maradt az ablaknál, ott állt őrt és az ablakon át fenyegette meg az asszonyt. Egy másik pedig megkötözte, majd pedig

előrántotta a bicskáját és azzal szurkálni

kezdte. A későbbi orvosi vizsgálat 36 szurt sebet állapított meg az asszony testén.

Végül is a megkínzott szerencsétlen asszony megmondotta, hogy 8335 lei készpénz Mihesti tarisznyájában van. Ezt a pénzt a rablók meg is találták és magukhoz vették, majd pedig elhagyták a házat.

Távozásuk után Mihesti azonnal a csendőrségre sietett és értesítette a hatóságokat az eseményről. A csendőrség megindította a nyomozást és megállapította, hogy a személyleírás a negyven kilométernyire lévő Dorgos községben lakó négy cigányra illik. Az ötödik cigány, — mint megállapítást nyert, — Nadas községben lakott. Először tehát ez, Covaci Traiant fogták el. Amikor a csendőrök Covaci házába mentek, ez

felajánlotta, hogy kártérítésként átadja Mihestinek felesége 48 ezer leies betétkönyvét.

Később fogták el a Dorgos községben lakó cigányokat: Jurca Gheorghet, Covaci Rudolfot, Muntean Ioan és Muntean Gheorghet. Megállapítást nyert, hogy Mihestire Covaci Rudolf, Muntean Ioan és Covaci Gheorghet támadtak, míg az idős asszonyt Covaci Gheorghet szurkálta össze.

A mai fő tárgyaláson az összes vádlottak tagadták a terükre rótt cselekményt és azt állították, hogy őket másokkal tévesztik össze, mert a rablást nem ők követték el. Hangsúlyozták, hogy a csendőrségen megverték őket és ezért tettek beismerő vallomást. Covaci Traian azt állította, hogy a csendőrség kény-

szertette őt arra, hogy kártérítésként a betétkönyvet átadja. A törvényszék huszonhat tanút hallgatott ki, közöttük a község bíráját, jegyzőjét, valamint a községi irnokot is és ezek kivétel nélkül kedvező vallomást tettek. A tanúk közül többen állították, hogy a vádlottakat a csendőrségen megverték.

Mihesti Ioan és Petcu Marioara a vádlottakban felismerték támadóikat és a szembesítés alkalmával is határozottan állították, hogy a vádlottak akarták őket kirabolni. Mindketten vallomásukra esküt is tettek.

Blanaru ügyész vádbeszéde után Friedmann Ignác dr., aki Covaci Traiant védte, majd pedig Szamek László dr. mondották el védőbeszédüket. Mindketten hangsúlyozták, hogy az elhangzott tanuvallomások egyrészből a vádlottak alibije állapítható meg, ezenkívül pedig kidomborították, hogy a vádlottak ellen egyetlen tárgyi bizonyíték sem merült fel.

Az ítélet

A törvényszék ezután visszavonult és Popescu elnök hosszas tanácskozás után hirdette ki ítéletét, amelynek értelmében

Jurca Gheorghet, Covaci Rudolfot, Muntean Ioan és Covaci Gheorghet rablás büntetésében bűnösnek mondta ki és ezért négyüket 10—10 esztendei súlyos börtönre ítélte. Covaci Traiant, mint cinkost, egy esztendei és tizenegy havi fogházra ítélte.

A vádlottakat egyetemlegesen kötelezték arra, hogy 8335 lei kártérítést fizessenek ki Mihesti Ioannak és ezenkívül arra is kötelezték őket, hogy a tanúknak 100 leit fizessenek személyenként. Négy hónapot és hat napot mindannyik vádlott büntetésébe a törvényszék betudott. Az ügyész az ítéletben megnyugodott, míg a vádlottak fellebbezést jelentettek be. Friedmann Ignác dr. Covaci Traian szabaddá helyezését kérte arra való hivatkozással, hogy hétéves ember, hétgyermekes családapa, szökésétől pedig nem kell tartani. A törvényszék ennek a kérelemnek helyt adott és Covaci Traian szabaddá helyezését elrendelte.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán. :: szó 2 lei. ::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

Délelőttre parkettfényezéshez értő megbízható bejárónót keresek. — Cim: Weisz, Calea Radnei 18—20. 5562

Középkorú románul, németül és magyarul beszélő nő gyermek mellé ajánlkozók. Str. Crisan 8, háztelügyelőnél. 5565

LAKÁS.

Kiadó emeleti 1 szobás, fürdő- és előszobás parkettás lakás november 1-re Str. Eminescu 10. 5559

Diszkrét különbejáratu butorozott szoba város központjában azonnalra kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5555

2 szobás, fürdőszobás uccalalakás november 1-re kiadó Str. Clujgaria 7. sz. 5563

BERBEVENNÉK 2—3 szobás magánházat belvároshoz közel. Cim a kiadóhivatalban. 5566

ÜZLETEK.

JOFORGALMU sarok fűszerüzlet sürgősen kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 5547

ÜZLETHELYISÉG Str. Eminescu 15 azon nakra kiadó. Bővebbet ugyanott a sűrűraktárban. 5227

VÉTEL ÉS ELADÁS

VBSZRK aradi Victoria-bank befőtőknyvecskét 350.000 Lei erejéig. Cim a kiadóhivatalban. 5551

Garantált tiszta hálószoba eladó. Str. Cantacuzino 40. 5554

Szőlőbirtokosok! Szőlőprés és malom kútföldi gyártmány jókarban eladó. Cim a kiadóhivatalban. 5557

Könyvszekrény kombinált, kítűnő karban eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalban. 5554

Jókarban levő cserépkályhát keresek megvételre. Cim a kiadóhivatalban. 5564

MODERN előszobabutor, argaman ebédülőszőnyeg és luster eladó. Cim Str. Gh. Fopa 8., földszint balra. 5560

Kávéházi Thonet széket 30—40 dbot jókarban levőt keresek. Cína-étterem, Lipova. 5567

Kitűnő állapotban levő ebédülő olcsón eladó Aradi-Noun, Fő-ut Vass-telep. Megtekinthető csütörtökön és vasárnap egész napon át. 5552

Porszívó gép (prima), keleti perzsa szőnyegek és egy rövid zongora megvásárlásból sürgősen eladó. Comissio, Dacia kávéház mellett.

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Pléh- és fahordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

ARANYAT, ezüstöt, szőnyeget soha el nem ért magas árban veszünk. Használja ki a kedvező alkalmat. „Comissio” Dacia kávéház mellett. 3651

INGATLAN.

MUSCAN

5 és 1/2 hold jókarban levő szőlő nagy épületekkel, teljes felszereléssel és szürettel együtt olcsón eladó. Cim Schmidt Ferenc, Sria, malom. 5563

KÜLÖNFÉLÉK.

„VAS” fürdőben új bevezetés. Nyitva reggel 6-tól este 10-ig. 5556

„OREST” a röntgenszemű grafológus, aki Magyarországon bámulatba ejti a közönséget, Romániában iródat nyitott. Pár sor tintával írt kézírás alapján bárkinek válaszol: Döbbenetes igazsággal megmondja múltját, bevilágít a titokzatos jövőbe, mert minden ember kézírása magán viseli az emberi tulajdonság ezer titkát. Egy elemzés 30, részletes elemzés 60 lei, válaszpórtó külön 7 lei (bélyegeken is beutálható). Biroul „OREST”, Timisoara, Il. Alea Solia Imbroane 54/a, 5285

Rádió műsor

— Romániai Időszámítás. —

SZERDA, OKTÓBER 2.

Bucuresti 1.05: Gramofon 1.52: Gramofon. 2.30: Gramofon. 6: Rádiózenekar. 7.20: Rádiózenekar. 8.15: Híres énekesek lemezei. 9.15: Sandu Albu hegedül. 10.05: Rádiózenekar. 11.45: Hírek külföldre. — Budapest I 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 11: Hírek. 11.45: Qarav Janos verseiből Felolvasás. 1: Déli harangszó 1.05—1.35: Bardocz Margit hegedül zongorakísérettel. 2.30: Az Egyetemi Énekkarok szőlőnégyese. 5.10: A rádió diákfelőrája. 6: Sárközi Gyula és Sárközi Béla cigányzenekara. 7: Az állatvilág művészei. 7.30: Egyesben Ioan énekel zongorakísérettel. 9.45: A Budapesti Hangverseny Zenekar. Majd: Hanglemezek. 12: Pityó József jazzzenekarának műsora. — Budapest II. 8.50—9.25: Gy. Márkus Lili zongorázik. 10—10.50: Farkas Béla és cigányzenekara muzsikál. Kalmár Pál énekel. — Bécs 8.25: Gramofon. 12.30: Asszonyoknak. 1: Szórakoztató zene. 3: Dalok. 4: Hírek. 5.05: Gramofon. 6: Richard Wickenhauser szerzeményei. 9.05: Zenekari hangverseny Erna Sack közreműködésével. 10.50: Szórakoztató zene. 12.45—2: Tánclémezek. — Belgrad. 12: Gramofon. 1: Rádiózenekar. 2.15: Dalok. 5: Asszonyoknak. 5.20: Rádiózenekar. 7.30: Német lecke. 8: Gramofon. 9: Közvetítés Bécsből. 10.50: Jazz. — Deutschlandsender. 7.30: Szórakoztató zene. 11.45: Fuvószena. 1: Szórakoztató zene. 3: Könyvü zene. 4.15: Hegedü- és zongoraszármok. 5: Szórakoztató zene. 8: Zongoraszármok. 10: Régi indulók. 11.30: Énekszámok. 12: Szórakoztató zene. — Hamburg. 7.30: Reggeli hangverseny. Berlinből. 3.20: Zenés szórakoztató műsor. 5: Szórakoztató zene. 6: Frankfurt. 8: Zenés hangképsor. 9.15: Deutschlandsender. 10: Kamarazene. 11.25: Hangjáték. 12: Köln.